

- 50 -

## ***GÂF SÛRESİ***

*Mushaf'taki sıralamaya göre kitabımızın 50., nüüzûl sıralamasına göre 34., mesânî kısmının beşinci sûreler grubunun altıncı sûresi olan Kâf sûresi Mekke'de nâzil olmuş olup âyetlerinin sayısı 45'dir.*

***“Rahmân ve Rahîm olan Allah’ın adıyla”***

***Hamd yalnız ve yalnız âlemlerin Rabbi olan Allah’a mahsustur. Salât ve selâm Allah’ın Rasûlüne, O’nun pâk aile halkına ve ashabına olsun. Rabbimiz bizden kabul buyur. Çünkü sen her şeyi işitensin, her şeyi bilensin.***

Sûre, Mekke’de nazil olmuş ve kitabımızın 50. sırasına yerleştirilmiş olan Gâf sûresidir. Sûreye Rabbimiz huruf-ı mukatta ve hemen sonrasında kitabına yeminle başlar.

“Gâf” huruf-ı mukattaa harfiyle başladığı için Gâf ismini almış, Mekke’de nâzil olmuş bir sûreyi tanıyacağız. Sûrenin âyetleri 45 dir. Mekke müşriklerinin Resûl-i Ekrem Efendimizin dâvetine karşı yeni yeni tavır takınmaya başladıkları bir dönemde nâzil olan sûrenin ana konularını şöylece özetleyebiliriz.

Sûrede ölüm ötesi hayatın varlığına bir türlü akıl erdiremeyen, itirazlarını bu noktada yoğunlaştırmaya çalışan kimselere çok açık ce-vaplar verilmektedir. Hakikat şudur ki, toprağın altında darmadağın olmuş hücreleriniz, çürümüş kemikleriniz ve vücudunuzun her bir parçasının nereye gidip nerede kaldığını Allah bilmektedir. Bütün bu organlarınızın Allah’ın bir tek işareti ve emriyle tekrar yaratıp ayağa kal-dırması Allah için çok kolay bir şeydir. Allah’a karşı güçsüzlük izafesi kokan bu lâkırdılarınızın hiçbir değeri yoktur.

Yine şu gerçeği de iyi bilin ki Allah sizin söylediğiniz her sözünüzü, yaptığınızı ve yapmayı düşündüğünüz her eyleminizi, kalplerinizden geçirdiklerinizi, içinizde gizlediklerinizi en ince teferruatına ka-dar bilmektedir. Sizden herkesin yanı başında Allah’ın görevlendirdiği melekleri vardır. O melekler sizden sadır olan her şeyi kayda almaktadır. Hiçbir şeyiniz onlardan gizli değildir. Zamanı gelince her bireriniz Allah’ın toplanın nidası üzerine topraktan fişkırp çıkan otlar gibi ayağa kalkacaksınız. Hepiniz yaptıklarınızın hesabını vermek üzere Allah mahkemesinde hazır olacaksınız. Hiç birinizin kaçıp kurtulma imkânınız yoktur. İşte bu hayatın sonunda kendinizi Allah huzurunda bulduğunuzda gözlerinizin önündeki perdeler kalkacak ve şu anda inkâr ettiğiniz, gündemlerinize almamaya çalıştığınız, kaçıp durduğunuz gerçeklerin hepsini ayan beyan gözlerinizle göreceksiniz. Bu dünya hayatında

tesadüfen var olmadığınızı, başıboş bırakılıp keyfinize göre bir hayat yaşamaya izinli olmadığınızı, tamamen aksine sizi var eden Allah'ın sizin adınıza gönderdiği hayat programına göre bir hayat yaşamakla mükellef olduğunuzu anlayacaksınız. Bu dünyanın boş ve anlamsız olmadığını, sizin intihanız için bu düzenin Allah tarafından kurulduğunu hesaba çekildiğiniz gün anlayacaksınız.

Tüm bunları anlayacaksınız, ama anlamaz komaz olun. Çünkü böyle zorunlu bir anlama ortamında, reddetme ya da geriye dönme imkânına sahip olmadığınız bir atmosferde bunu anlamamanızın size hiçbir faydası olmayacak. Şu anda yok farz ettiğiniz âhiret, yalan saydığınız diriliş, olmaz dediğiniz hesap kitap, imkânsız gördüğünüz azap, cennet, cehennem kör gözlerinizin önüne getirilen bir gerçek ola-caktır. O gün gözlerinin fal taşı gibi yerinden oynayacak, kalpleriniz duracak, yürekleriniz ağzınıza gelecektir. Zillet içinde hor hakir mahluklar olarak cehenneme yuvarlanacaksınız.

Öyleyse ey kâfirler, ey Allah âyetlerini, fîtratlarını örtenler, gelin yarın böyle bir duruma düşmeden bugünden aklınızı başınıza alın diye Rabbimizin merhametli çağırışlarının bu minval üzere devam et-tiği sûrenin âyetlerini tek tek tanıyarak yeri geldikçe bu konuları de-taylı bir şekilde açıklamaya başlayalım inşallah. Rabbim âyetlerini, uyarılarını gereği gibi anlayıp hayatımıza aktarmayı ve şereflediğimiz bu bilgileri süratlice Allah kullarına ulaştırıp onların dirilişlerini de ger-çekleştirme çabasını hepimize nasip buyursun inşallah.

### **1. “Gâf; şanlı Kur'an'a andolsun ki,”**

Gâf ve Kur'an-ı Mecid'e, Mecid olan Kur'an'a yemin olsun ki! Şerefli Kur'an'a, şeref kaynağı Kur'an'a yemin olsun ki! Andolsun insanları şereflelendirecek olan, insanlara şeref kazandıracak olan Kur'-an'a... Veya hiç kimsenin, hiçbir kitabın şerefine ulaşamayacağı Kur'-an'a yemin olsun ki! Mecd kerem anlamına, çok büyük bereket anlamına gelmektedir. Dünyada hiçbir kitabın, hiçbir kaynağın sağlayamayacağı en büyük bereketlere kaynaklık eden, kendisiyle beraber olanlara sınırsız bereketler, sınırsız menfaatler sağlayan bu kitaba ye-min olsun ki... Azîz ve Alîm olan Allah'tan gelme Azîz ve Hakîm olan Kur'an'a yemin olsun ki...

Kur'an en büyük şeref, en büyük şeref kaynağıdır. İnsanlar da bu kitaptan haberdar oldukları ölçüde şan ve şeref sahibidirler. Kur'-an'dan bir âyet bilen kişi bir âyetlik, bir sûre bilen kişi bir sûrelik, on sûre bilen de on sûrelik şeref sahibidir. Kur'an'ın tümünü bilen kişi de o kadar izzet ve şeref sahibidir. Öyleyse bakın kendinize, ne kadar şereflisiniz? Bunu kendiniz takdir edin.

Allah'ın yeryüzünde kullarından birini elçi seçip, kullarının hayatına karışmak, yeryüzündeki kullarına vahiy ulaştırmak için onu odak nokta yapması, onunla konuşması şereflerin en büyüğüdür. Peygamber adına bunun en büyük şeref olması yanında aynı zamanda o peygamberin toplumu için de en büyük şereftir. O toplumun içinden bir peygamber seçiliyor ve o toplumun diliyle onlara hitap ediliyor. İşte bu hem o peygamber için, hem de o peygamberin toplumu için en büyük şereftir. Aynı zamanda kıyâmete kadar o kitaba iman eden, o kitaba sahip çıkan, o kitapla meşgul olan, o kitaptan haberdar olan herkes için en büyük şereftir. Kur'an şerefli bir kitaptır ama:

**2-3. “Kâfirler, aralarından bir uyarıcının gelmesine şaşıldılar da: “Bu şaşılacak bir şey; öldüğümüz ve toprak olduğumuz zaman dirilecek miyiz? Bu, ihtimali olmayan bir dönüştür” dediler.”**

Kâfirler kendilerine içlerinden bir uyarıcının gelmesini tuhaf karşıladılar, yadırgadılar, kabule yanaşmadılar, anlamak istemediler. Kendi aralarından bir elçi seçilip kendisine vahy edilmesine şaşıp kaldılar. Sanki bu ilk defa oluyormuş gibi, bilinmeyen, duyulmayan bir şeymiş gibi, kendilerinden gelen bir elçinin gelişini tuhaf karşıladılar. “Bu gerçekten acayip bir şeydir, bu neyin nesidir?” dediler. Bir yandan peygamberin gelişini kabullenemezlerken, diğer taraftan da şöyle di-yorlardı: “Biz öldükten sonra, toprak olduktan sonra mı dirileceğiz? Gerçekten bu çok uzak bir dönüştür. Olacak şey değildir bu! Ne yani? Bizler öldükten sonra, yok olduktan, tüm hücrelerimiz toprak olduktan sonra tekrar dirileceğiz, öyle mi?”

Rabbimiz önce bizi şeref kazandıracak bir kitapla karşı karşıya getirdi. Şeref kaynağı kitabına yemin ederek Rabbimiz kitabının şerefini bir kat daha artırırken, bize bu şerefli kitaba sarılarak yeryüzünde izzet ve şeref kazanmanın, izzet ve şerefe ulaşmanın, yeryüzünde azîz olmanın yolunu gösterirken, yeryüzünde insanları şerefli bir hayata ulaştıracak olan bu şerefli kitap karşısında kâfirlerin tutumlarını anlatır. Kendilerini izzet ve şerefe ulaştıracak bir kitabı tuhaf karşılamalarını gündeme getirir. Kâfirlerin kendilerine sunulan bu nîmete karşı yanılgılarını gözler önüne serer. Onların bu kitabın ve bu kitabın mübelliğinin kendilerine haber verdiği ölüm ötesi hayatı, ölümden sonraki dirilişi tuhaf karşıladıklarını bize bildirirken, kendi güç ve kudretini, hayat yasasını şöylece ortaya kor:

**4. “Onlardan kimlerin ölüp toprağa karıştığını biliyoruz. Katımızda her şeyi unutulmaktan koruyan bir kitap vardır.”**

Muhakkak ki biz arzın onlardan neyi eksilttiğini, neyi noksanlaştırdığını çok iyi biliyoruz. Bizim katımızda bütün bunları saklayıp koruyan, koruma altına alan bir kitap vardır. Yani bizler öldükten, vücudumuz, âzâlarımız toprak olup, dağılıp gittikten sonra yeniden dirilmemiz nasıl mümkün olacak?

şeklindeki lakırdılarına karşılık Rab-bimiz buyuruyor ki, “sizin vücutlarınızın her bir parçası Allah bilgisindedir, her şey bir kitapta muhafaza edilmektedir.”

Yani yeryüzünde yaşadıkları sürece onlar üzerinde bizim egemenliğimiz, bizim hakîmiyetimiz, bizim hafızlığımız, muhafızlığımız devam ettiği gibi, onlar yeryüzünü terk edip yerin altına girdikten sonraki hayatları da bizim egemenliğimiz, bizim bilgimiz, bizim kontrolümüz altındadır. Onların yeraltı dünyalarını da biz gözetim altında tutmaktayız. Tek bir zerreniz bile kaybolmamak üzere bizim ilmimizde, bizim kitabımızda mahfuzdur. Toprağın sizin vücudunuzdan yediklerinin hepsini biz biliyoruz, parça parça hepsinin kaydı, bilgisi bizde mevcuttur, hepsini muhafaza etmişiz. Gerçekten gömüldükleri arz on-ları birer birer nasıl eritmişse, toprak onların etlerini, kemiklerini nasıl ayırmışsa, onların bedenlerini nasıl bitirmişse, Allah bunu çok iyi bilmektedir. Solanları, ölenleri, toprağa düşenleri, toprağın altında eriyenleri ve de bitişlerinden sonra tekrar dirilişleriyle onların dünyada yaşadıkları hayatlarına uygun olarak nereye gideceklerini biliyor.

Rabbimizin yanında muhafız, korunmuş, koruyucu bir kitap vardır ki, onların bedenlerini, parçalanmış, dağılmış uzuvlarını, ruhlarını, amellerini ve onların tekrar dirilişlerini koruma altında tutuyor. Hiç bir şeyi eksik bırakmamak üzere tekrar yeniden dirilecekleri zaman diriliş yasasıyla yeniden dirileceklerdir.

Kitabımızın değişik yerlerinde bu konu anlatılır. İnsanlar aynen dünyadaki beden ve ruhlarıyla diriltilecekler. Dünyada nasıl bir bedene sahip iseler, orada da aynen bedene sahip olacaklar. hattâ Kıyâmet sûresinin beyanıyla “sizin en küçük, en hassas parçalarınızı bile, hattâ parmak izlerinizi bile yeniden meydana getirmeye kâdiriz,” diyor Rabbimiz. Herkesin parmak izleri farklıdır ve ona varıncaya kadar her şeyinizi tekrar yaratacağız.

**5. “Hayır; onlar, gerçek kendilerine gelince onu yalanladılar; kararsızlık içindedirler.”**

Ama bu insanlar hak kendilerine geldiği zaman hakkı yalanladılar. Hak olan kitap, hak peygamber kendilerine geldiği zaman onu yalanladılar. Yalan saydılar, ilgilenmediler, değer vermediler, yok far-zettiler ve de bu dünyanın, bu hayatın kendilerine ait olduğunu, hiçbir zaman ellerinden alınmayacağını, hiçbir zaman onu kaybetmeyeceklerini zannettiler. Yaşadıkları bu dünyada hayatın, yaratmanın, rızkın, ölümün ve dirilişin kendi ellerinde olduğunu zannettiler. Kendilerini hayata etkin zannederek yanılgı içine düştüler. Yaratıcılarını unuttular. Kendilerini yaratan, kendilerini bu dünyaya getiren, yaşatan, kendilerine rızık veren Rabblerini unuttular. Ölümünden sonra Rable-rinin kendilerini diriltip hesaba çekeceğini unuttular. Allah’tan, Allah’ın kitabından, Allah’ın peygamberlerinden uzaklaştılar. Gerçekten de Rabblerinden, Rabblerinin hayat programından, hak ve hakikatten uzak bir hayatı yeryüzünde

bitirmenin bunalımını, sıkıntısını yaşamış oldular. Kararsızlık, şüphe içinde bir hayat yaşadılar. İşleri hep darmadağınık oldu. Çünkü onlar hiçbir zaman gerçeği bulamadılar, hak ve hakikate eremediler.

Kâfirler hayatları boyunca hep bir şek ve şüphe içinde olmuşlardır. Onlar tekrar dirilme, hayatları ve inanışları konusunda şüphe içindedirler. Onlar Allah berisinde tapındıkları varlıkların ilâhlığı konusunda kuşku içindedirler, hayatlarından ve tapındıklarından hiçbir za-man emin olmamışlardır. Acaba mı diye hep bir tereddüt içinde kıvrınmaktadırlar. Hiçbir kâfir Allah yok derken bundan emin değildir. Hiçbir kâfir diriliş yok derken bu konuda emin değildir. Kâfirlerin de müşriklerin de dinleri, hayat programları şüphe üzerine bina edilmiştir. Esasen onlar din, hayat programı konusunda ciddi ciddi endişe taşıyan akıllı insanlar da değildirler. Onlar için din önemli değildir, önemli olan dünyadır. Onlar için din sadece bir oyun ve eğlenceden ibarettir. Bu yüzden de ciddi ciddi bu konuda düşünecek zamanları yoktur.

Halbuki bu insanların önlerine Rabbimiz milyonlarca âyetler sunmuştu. “Buyurun, bu âyetlerle bana kulluğa yönelin,” buyurmuştu. Ama onlar kalplerindeki şüphe bulutlarını izâle edecek, kalplerini doyuma ulaştıracak, gönüllerini itminana kavuşturacak, kendilerini Rab-lerine kulluğa dâvet eden bu âyetlere karşı kör ve sağır kesildiler. Azîz ve Hakîm olan bir Allah’tan kendilerine izzet ve şeref kazandırmak, kendilerine sınırsız bilgiler ve bereketler ulaştırmak üzere şerefli bir kitap geldiği halde, bu adamlar vahye karşı gözlerini ve kulaklarını kapatıyorlar, kendilerine göre bir dünya kuruyorlar. Böyle haktan uzaklaşan, hakkı reddeden insanlar elbette her şeyden şüphelenmek zorundadırlar. Bir şüpheden öteki şüpheyeye bocalayıp duracaklardır bunlar.

«

**6. “Onlar, üstlerindeki göğü nasıl yapmışız, süslemişiz bir bakmazlar mı? Onda hiçbir çatlak da yoktur.”**

Bu adamlar hiç gökyüzüne bakmazlar mı? Üzerlerindeki semâyı görmez mi bu adamlar? Biz onu nasıl bina etmişiz? Nasıl süslemişiz? O semâyı nasıl bina edip ziynetlendirmişiz, görmüyorlar mı? Gökyüzüne bakıp, düşünüp değerlendirme zahmetine katlanmadıkları gibi, peygamberin kendilerine getirdiği mesaj üzerinde de hiç düşünmeden, durup dinlemeden, üzerinde kafa yormadan reddediverdiler.

Bu adamlar niye böyle davranıyorlar? Başlarını kaldırıp niye bir kerecik olsun semâya bakmıyorlar? Onu nasıl bina ettiğimizi, milyarlarca gök cisimleriyle onu nasıl süslediğimizi hiç düşünmüyorlar mı? Onda, o semâda hiçbir delik gedik, hiçbir yırtık var mı? Bir eksiklik, bir düzensizlik, bir kusur var mı? Benim varlığıma delâlet eden bu muazzam gökyüzü sizi bana imana,

bana saygıya, bana kulluğa gö-türmüyor mu? Acaba bu insanlar bu âyetlerle Rabblerini bulamazlar mı? Ama gelin görün ki bu insanlar gökyüzüne bakmak, gökyüzündeki Rabblerinin âyetlerini görmek yerine, gökyüzünde bir âyet aramak, bulmak ve o âyetin delâletiyle Rabblerine yönelmek, o âyetin hidâyetine talip olmak yerine ne yere, ne göğe bakmamayı tercih ediyorlar. Bu durumda da elbette kendileriyle ilgilenmeyenlere bu âyetler hiçbir mesaj vermeyecektir.

Rabbimizin şu elimizdeki kitabından, bu kitabın metlûv âyetlerinden habersiz yaşayanlara kâinattaki meşhûd âyetlerin hiçbir şey söyleyemez. Bu kitabın mihmandarlığında öteki âyetlere bakan insanlar ancak bir şeyler anlayabileceklerdir. Öyleyse ne zamanki insanlar elimdeki şu kitaptan haberdar olurlar, bu kitabın âyetlerini tanırırlar, bu kitabın âyetlerinin mihmandarlığında gökyüzüne bakabilirlerse, Gâf sûresinin, Rahmân sûresinin, Zariyat sûresinin âyetleriyle bakabilirlerse, işte o zaman bilecekler, o zaman Allah'ın âyetlerini anlayacaklar. Göklerde ve yerde Rahmân olan Allah'tan başka ilâh ve Rabb olmadığını o zaman anlayacaklar. Göklerde ve yerde O'ndan başka güç, kudret sahibi olmadığını o zaman anlayacaklar. Sadece böyle bir Allah'a teslim olup sadece böyle bir Allah'a kulluk yapmaları gerektiğini o zaman anlayacaklar. Başka türlü bu âyetlerin onlara bir şey demeleri, onların bunca âyetlerden bir şey anlamaları mümkün değildir.

**7,8. “Allah’a yönelen her kula öğüt ve bir belge olarak yeryüzünü yaydık, oraya sabit dağlar yerleştirdik, orada her güzel türden yetiştirdik.”**

Yeryüzüne de bakmazlar mı bu insanlar? Gökyüzüne bak-mıyorlar da, yaşadıkları arzı da mı görmüyor bu adamlar? Yeryüzünde gezip dolaşmıyorlar mı? Bakın biz yeryüzünü nasıl yaymışız? Yeryüzünü nasıl gezilecek, tozulacak, oturulacak, yatılacak, dinlenilecek, istirahat edilecek hale getirmişiz? Yeryüzünü yayarak, sererek sizin yaşamanıza müsait hale getirdiğimizi, yeryüzünü sizin için daha sizi yaratmadan önce hazırladığımızı ve sizin için rahat edebileceğiniz bir beşik, bir yatak kıldığımızı görmüyor musunuz? Bakmıyor, düşünmü-yor musunuz? Rabbinizin bu yeryüzü âyeti üzerinde hiç kafa yormu-yor musunuz? Rabbinizin yeryüzünde sizin için her türlü ihtiyacı karşılayışını, her türlü yaşam rahatlığını hazırlayışını hiç anlamıyor musunuz?

Orada, o yeryüzünde büyük büyük dağları da nasıl oturttuğumuzu, yeryüzünün dengesini sağlamak için, yeryüzünün temel direkleri olarak o dağları nasıl kazıklar olarak çaktığımızı görmüyor musunuz? Gök âyetlerine, yer âyetlerine bakmıyor mu bu insanlar?

Yine yeryüzünde göz alıcı, iç açıcı her bir bitkiden nasıl çiftler var ettiğimizi, nebatat çıkardığımızı görmüyor mu bu kâfirler? Şu güzelim bitkilere,

meyvelere, Allah'ın bu âyetlerine bakıp ta, çevrelerindeki Allah âyetlerini görüp de O'na iman ve kulluğa yönelemez mi bu adamlar?

Halbuki bu âyetler basirettir, basiretleri açıcıdır. Gözleri, gönülleri açıcı zikradır, tezkiradır bu âyetler. Kimin için? Abd-i münîbler için. Allah'a yönelen, Allah'a imana, Allah'a teslimiyete, Allah'a kulluğa yö-nelen, Allah'tan başka Rabb, İlâh bilmeyen, Allah'tan başkaları önünde asla eğilmeyen, Allah'tan başkalarını dinlemeyen, Allah'tan başkasına güvenmeyen, hayat, ölüm, ecel, ilim, din, hayat programı, yasa belirleme, hidâyet, yol bulma, rızık konusunda sadece Allah'a güvenen, Allah'tan başkalarına asla güvenmeyen kullar için tezkiradır bu âyetler. Sadece Allah'a kul olanlar için zikirdir, basirettir.

İşte bunlar, bu âyetler, dileyip öğüt almak isteyenler için, bu kitapla yol bulmak isteyenler için bir tezkiradır, zikradır. Tezkira, kişinin sürekli hafızasında canlı tutması ve hiç unutmaması gereken şey demektir. İşte Kur'an'la yol bulmak isteyenler için öncelikli olarak hatırında canlı tutulması gereken tezkiradır bu âyetler. Yani bu âyetler as-la unutulmaması gereken zikrallardır. Çünkü bu âyetler hayatın kendileriyle düzenleneceği zikrallardır. Ama bu âyetler sadece öğüt almak isteyenler için bir değer ifade eder. Dileyen Rabbine ancak bu âyetlerle yol bulabilir. Çünkü tezkirasız yol bulmak mümkün değildir. Tez-kirasız Allah'a yol bulmak ve O'na istediği biçimde kulluk yaparak O'-nun rızasını kazanmak mümkün değildir. Çünkü bu âyetler tezkiradır, haritadır, pusuladır, mihmandardır, yol göstericidir. Öyle değil mi? Hem bu kitabı tanımayacaksınız, hem kitabın âyetleriyle beraber olmayacaksınız, hem kitapsız bir hayat yaşayacaksınız, hem tezkirayla yol bulmaya çalışmayacaksınız, hem haritayı elinize almayacak, pusulaya müracaat etmeyecek, yani yol bilen elinden tutmayacak, yolu yol bilene sormayacaksınız, hem de yol bulacaksınız. Mümkün mü bu? Öyleyse Rabbine yol bulmak isteyen bu kitapla sürekli beraber olmak zorundadır. Sürekli tezkirayla hareket etmeye çalışmak zorundadır. Bunun başka çaresi de yoktur, diyor Rabbimiz.

Kulluğu sadece Allah'a yapanlardan başkaları asla bu âyetlerden istifade edemezler. Bu âyetler gözlerini onlara açan kullara geniş geniş ufuklar kazandıran birer zikirdir, zikradır, nasihattir, gündemdir. Ama insanoğlu Allah'ın bu âyetlerini bırakıp ta kendi icat etmiş olduğu âyetlerini putlaştırır, kendi kendisini tanrılaştırırsa, elbette bu âyetleri görmesi de, bu âyetlerin ona bir şey söylemesi de mümkün olmayacaktır.

**9-11. “Gökten bereketli bir su indirdik, kullara rızık olmak üzere onunla bahçeler, biçilecek taneli ekinler, küme küme tomurcukları olan boylu hurma ağaçları yetiştirdik. O su ile ölü yeri dirilttik. İşte insanların diriltilmesi de böyledir.”**



Muhakkak ki biz gökten bereketli bir su indirdik. Gökten mübarek, berekete kaynaklık eden bir su indirdik. Hayat veren bir su indirdik. Onunla kullarımıza rızık olacak bağlar, bahçeler, ekinler, hububatlar yetiştirdik, lütfettik. Biçilecek buğdaylar, arpalar, ekinler lütfettik. Bunları da insanların gözleri önünde birer âyet olarak sunduk. Bu âyetlerimizi de mi görmüyor bu adamlar? Bu âyetler üzerinde de mi düşünmüyorlar? Bunlar da mı bir şey ifade etmiyor bu adamlara? Hiç düşünmüyorlar mı? Gökyüzünden Rabbimiz şu suyu indirmeseydi bir damla su bulabilecekler miydi bu adamlar? Yeryüzünden bitkileri çıkarmasaydı, buğday bitirmeseydi bir tek buğday tanesi bulabilecek, yaratabilecekler miydi? Ne yiyeceklerdi? Nasıl yaşayacaklardı? Hiç düşünmüyor mu bu adamlar?

Yine yüksek yüksek hurma ağaçları da bizim âyetlerimizdendir. “Yüksek yüksek salkımları birbirleri üzerine binmiş, tomurcuk yüklü bir özelliğe sahip olan bu hurma ağaçları da üzerinde düşünmeniz gereken birer âyetimizdir,” diyor Rabbimiz. Tüm bunlar sizin için bir rı-zık, bir âyet değil mi? Tüm bu âyetlerini, bu rızıklarını Rabbiniz elinizden alıverse, kim bunlara sahip olabilir? Bina ettiği şu gökyüzünü üzerinize yıkıverse, Rabbinize kim engel olabilir? Altınıza serdiği şu arzı altınızdan çekip kaydırıverse Rabbinizi kim durdurabilir? Kim ayakta kalabilir? Gökyüzünden indirdiği hayat veren şu suyu geri alıverse kim indirebilir onu? Yeryüzündeki meyvelerini, bitkilerini yok ediverse kim getirebilir oları size? Tüm bunlar Allah’ın âyetleri değil mi?

Tüm bu Allah âyetlerine karşı gözlerini, kulaklarını kapatarak, tüm bu âyetleri kendilerine sunan Rabblere karşı nankörce bir tavır takınarak kendi elleriyle biçtikleri o buğdayların, o ekinlerin, o hurma ağaçlarının sahipleri olarak kendilerini görerek, tüm bu âyetlerin gerçek sahibinin, gerçek Rezzak’ın Allah olduğunu unutarak bir hayat yaşıyorlar. Tüm bunların birer Allah âyeti olduğunu ve kendilerine bunca lütuflarda bulunan Rabblarını hesaba katmadan bir hayat yaşıyorlar.

Ölü bir dünyayı diriltmesi, diriliğe kavuşturması da bir âyet değil mi? Tüm bu âyetler insanların ölümlerinden sonra tekrar diriltileceklerine bir delil değil mi? Öldükten, toprak olduktan sonra nasıl diriltileceğiz? Böyle bir şey nasıl mümkün olabilir? diye soranlara karşı tüm bunlar birer cevap teşkil etmiyor mu? O çok uzak gördükleri dirilişe birer âyet değil mi bunlar? İşte çıkış böyle olacak. İşte diriliş böyle gerçekleşecek. Gerçekten mükemmel bir cevap. Rabbimizin cevabı gerçekten iş bitirici, susturucu bir cevap değil mi? “İşte ölümünüzden sonra dirilişiniz de böyle olacaktır. Gökten sizin için su nasıl inmişse, yeryüzü sizin için nasıl yayılıp serilmişse, dağlar orada denge unsuru olarak nasıl yaratılmışsa, yıllarca su görmemiş bir çöl ortamında nasıl birdenbire otlar çıkıp hayat beliriveriyorsa, aynen bunun gibi yıllarca toprak altında kalmış insanlar da Allah’ın emriyle, Allah’ın rahmetiyle birdenbire bir başka dünyaya, bir başka hayata dirilecekler,” diyor Rabbimiz.

Bundan sonra tarihin derinliklerine inerek Rabbimiz bize hidâyet olacak âyetler sunacak:

**12-14. “Onlardan önce Nuh milleti, Ress’lileri, Se-mûd, Âd, Firavun milletleri, Lût’un kardeşleri, Eykeliler, Tubba milleti de yalanlamışlardı; evet; bunların hepsi peygamberleri yalanlamışlardı da tehdidim gerçekleşmişti.”**

Onlardan önce Nuh kavmi, Ress ashabı, kuyu ashabı, kendilerine gönderilen Allah’ın elçisini bir kuyuya atma küstahlığında bulunmuş toplum, Semûd ve Âd toplumu, Firavun, Hz. Lût’un kardeşleri, Eyke’liler ve Tubba milleti de yalanlamışlardı.

Ashâbu'r-Ress, kuyu halkı, kuyu etrafında yaşayan halk, an-lamında kullanılan Kur'anî bir tabirdir. Kitabımızın (Furkân,38) âyetinde "Ve Âd, Semûd ve Ashâbu'r-Ress ve bunların dışında kalan bir çok kavimleri (helâk ettik)" şeklinde geçen Ashâbu'r-Ress, Allah'ın vahdaniyetini tasdik etmeye davet edildikleri hâlde bu ilâhî davet ve mesaja kulak vermediklerinden, Allah’a O’nun istediği gibi bir kulluğa yanaşmadıklarından dolayı helâk edilen topluluklar arasında sayıl-maktadır. Yine kitabımızın işte bu sûresinde de "Onlardan başka Nuh kavmi, Ashâbu'r-Ress ve Semûd kavmi peygamberlerini yalanlamış-tı." Buyuruluyor. Gerek Furkân sûresinde, gerekse bu sûrede anlatılan, peygamberlerini yalanlayan bu zalim kavimlerden biri olan ashâ-bu'r-ress, örülmemiş kuyu halkı anlamına gelmektedir. Bu halkın Ye-mâme'de, Azerbaycan'da, veya Antakya'da olduğu söylenmişse de bütün bunların tahminden ibaret olduğu muhakkaktır. Bu konuda kitabımızda açıklayıcı herhangi bir bilgi olmadığı gibi, kitabımızın tey-bini (açıklayıcısı) olan Resûlullah Efendimizden de intikal etmiş bir malumat yoktur.

Sadece böyle bir kuyu etrafında yaşayan kimseler olarak tanımlayabileceğimiz bu kavim, kendilerine bir peygamber gelip onlara Allah'ın dinini öğretmeye çalışması üzerine, ona karşı gelerek bu peygamberlerini kuyuya atıp üzerini kapattıkları için bu ismi almıştır. Bun-ların Semûd kavmi veya bu kavmin artıkları, yahut Ashâbu'l-Uhdûd ol-dukları hakkında tahminler yürütülmüşse de bütün bunlar da birer tahminden ibaret kalmıştır. Bunların nerede, hangi coğrafi bölge üze-rinde yaşamış oldukları hakkında ne tefsirlerde ne de tarih kaynak-larında bir bilgi mevcuttur.

Rabbimizin burada sadece isimlerini zikrederek geçtiği bu toplumlar tarih içinde kıyâmete kadar insanlara örnekleştirilen, ibretleştirilen kavimlerdir. Bu örnek toplumlar, bu toplumlara gönderilen Allah elçileri, bu toplumların kendilerine gönderilen elçilere karşı tutumları, davranışları, peygamberlerin onlarla mücadeleleri ve Rabbi-mizin onlar için işleyen helâk yasası bu toplumlardan sonra gelenlere hep örnek olmuştur. Allah’la, Allah elçileriyle

savaşa tutuşan bu toplumlara karşı gerçekleştirilen helâk yasası bir sosyal yasa, bir Sünne-tullah olarak gözler önüne serilmektedir. Bu toplumların dışında başka hiçbir örneğe ihtiyaç kalmayacak biçimde sosyal hadiseler yasaya bağlanır. Artık yasanın konmasına sebep olan bu toplumların sadece isimlerinin zikredilmesi bile bu helâk yasasını hatırlatır. Bakın burada bu toplumların sadece isimlerinin zikredilişiyle gözümüzün önünde bir tarihin sergilendiğine şâhit oluyoruz. Hepsinin Allah elçilerini yalanladığına şâhit oluyoruz. Bu tavırlarından dolayı da hepsinin Rabbimizin helâk yasasına mahkum olduklarını görüyoruz.

İşte bu âyetleriyle Rabbimiz bize bu yasasını tanıtarak onların düştüğü duruma düşmememiz konusunda bizi uyarıyor: “Ey peygamberim ve ey peygamber yolunun yolcuları! Geçmişte hakkı yalanlayanların, elçilerini yalanlayanların, dinin aleyhinde kıyam edenlerin âkîbetlerinin nasıl olduğuna bakmıyor musunuz? Nuh milletin, Res-lilerin, Semûd’un, Âd’ın, Firavun milletin, Lût’un kardeşlerinin, Eyke-liler’in, Tubba milletin, Ashâb-ı Uhdûd’un, Ashâb-ı Hût’un, Sodam, Gomere’nin hali nice oldu? Bizans’ın, Roma’nın hali ne oldu? Onlar hakkı yalanlamışlar, dini reddetmişler, peygamberleri alaya almışlar, Allah’ı bırakıp kendileri rubûbiyet ve ulûhiyet iddiasında bulunmuşlardı. Ya Rabbi her ne kadar sen eğitiminiz şöyle olsun, hukukunuz böyle olsun, ekonominiz, ticaretiniz, aile hayatınız, sosyal düzeniniz, siya-sal yapılanmanız şöyle olsun diyorsan da, biz böyle de yaparız, diyenlerin akîbetleri ne oldu? Yalanlayanların âkîbetleri nasıl oldu?”

“Allah öyle dediği halde, demedi diyerek, Allah öyle demediği halde, Allah öyle buyurmadığı halde Allah öyle dedi diyerek, dediğini demedi, demediğini dedi diyerek yalan söyleyenler... Allah dünyayı yarattı ve işi bitti diyerek, yani artık Allah hayata karışmıyor, Allah ha-yata karışmaz, Allah vahiy göndermez, Allah peygamber göndermez, öldükten sonra asla bir diriliş yoktur diyerek yalan söyleyenler... Allah dünyanın idaresini bize bıraktı diyerek yalan söyleyenler... İnsanlık için en ideal sistem insanların tespit ettikleri sistemdir, Allah hayat programı konusunda bilgisizdir, Allah bu konuları bilmez diyerek yalan söyleyenler... Tüm bu yalancıların âkîbetleri nasıl olmuş bir bakın,” diyor Rabbimiz. Yeryüzü bunların enkazlarıyla doludur. “Sizden önce nice toplumları biz helâk ettik,” diyor Allah.

İşte tarih bunun şahididir. Öncekilerin acı feryatları gözlerinizin önündedir. Onlar Allah’ı, Allah’ın elçilerini yalanlamışlar, dünyada Allah’ın istediği biçimde değil de kendi keyifleri istikâmetinde bir hayat yaşamışlar, Allah’la, Allah’ın elçileriyle savaşa tutuşmuşlardı da biz onların defterlerini dürüverdik. Bunların meselleri, misâlleri geçmiştir. Ben bunları size anlattım,” diyor Rabbimiz.

Bu âyetler üzerinde ciddi ciddi düşünmek, Rabbimizin tarih içinde gerçekleştirdiği helâk yasasını çok iyi anlamak, bundan ders almak ve çevremize de bu âyetleri duyurmak, anlatmak, insanları bu âyetlerle uyarmak zorundayız. Önce Kur'an sayfaları arasında, sonra da geçmişin sahnesi olan yeryüzünde gezip dolaşarak, geçmişlerin hayatlarıyla karşı karşıya gelecek ve böylece geçmişini tanıma imkânını elde etmiş olacağız. Bunu elde edince de geçmişini yargılama, geçmişten ibret çıkarabilme imkânını elde etmiş olacağız. Geçmiştekiler niçin helâk olmuşlar? Bunlar ne yapmışlar? Nasıl davranmışlar da helâk olmuşlar? Nasıl bir helâk yasası gerçekleşmiş? Bunu bilecek, bundan ibret alacak ve böylece biz de onların düştüklerine düşmemeye çalışacağız.

Bu helâk yasasını anlattıktan sonra Rabbimiz tekrar yaratışa döner:

**15. “Biz ilk yaratışta yorulduk mu? Hayır; onlar yeniden yaratılmaktan şüphe etmektedirler.”**

“Biz ilk yaratışta sanki aciz kalıp yorgun mu düştük ki tekrar sizi ikinci defa yaratamayacağız? Yani gerek kendilerini, gerek başka varlıkları ilk defa yaratırken kudretimizi ortaya koymuş değil miyiz ki ikinci defa yaratışı uzak görüyorlar? İlk defa kendilerini yaratırken aciz kalıp birilerinden yardım mı istedik ki, ikinci yaratışa güç yetiremeyeceğimiz zehabına kapılıyor bu adamlar? Eğer bu iş zannettikleri kadar zor ve imkânsızsa, ilk defa yaratmanın da zor olması gerekir.

Evet, işte gördükleri gibi biz gökleri, yeri, göktekileri ve yerdekileri yarattık. Sanki yorulduk ta tekrar onları diriltemeyeceğimizi mi zannediyorlar?

Hayır hayır, onlar yeniden diriliş konusunda şüphe içindeler, kuşku, çelişki içindedirler. İlk yaratışı kabul etmekle beraber, şu anda var olduklarını bilmekle beraber, içinde yaşadıkları düzenin kuruluşunu, yaratılışını görmekle beraber işi karıştırıp içinden çıkılmaz hale getirmeye çalışıyorlar. İkinci yaratış konusunda hiç şüphe etmesinler ki, onları yenibaştan yaratacağız ve hesaba çekeceğiz. Zaten dertleri işte budur. Tüm dertleri, yaşadıkları bu hayatta hesap-kitap gündeme gelerek iştahları kaçmasın, işleyecekleri suçları rahat işlesinler, rahat rahat zulmetsinler, rahat rahat kan içsinler, öldürsünler, diledikleri gibi bir hayat yaşasınlar ve sonunda bir diriliş ve hesap olmasın. Sümen altı edilsinler, yaptıklarının hesabı sorulmasın, tüm yaptıkları yanlarına kalsın. Yeniden dirilişi imkânsız görerek reddedişlerinin altında yatan sebep işte budur.

Bakın bundan sonraki âyetinde Rabbimiz yaratılışın başlangıcına dönerek şöyle buyuruyor:

**16. “Andolsun ki insanı Biz yarattık; nefsinin kendisine fısıldadıklarını biliriz; Biz ona şah damarından daha yakınız.”**

“Muhakkak ki insanı Biz yarattık.” Evet, yaratıcı Allah’tır. Hayat Allah’tandır. Bizi biz yaratmadık. Bizi bizim gibi insanlar da yaratmadı. Bizi babalar, analar, ağalar, beyler, paşalar, sahte tanrılar, yapay tanrılar ve tanrıçalar da yaratmadı. Bizi toplum da yaratmadı. Bizi Allah yarattı. Bu yaratma hem ilkimiz, atamız Adem’in yaratılışını, hem de şu bizim yaratılışımızı içine alır. İlkimizi de sonrakimizi de yaratan O’dur.”

“İnsanı Biz yarattık ve nefsi o insana neyi fısıldar, hangi vesveseyi verir, biliriz. O insanı Biz yarattık ve hattâ yaratışın da ötesinde nefsinin o insana ne vesvese verdiğini bile biliriz. Yaratana, yarattığını bilmez mi? Yaratana, yarattığını tanımaz mı? Bizi yaratan, bizim nefsi-mizin bize karşı verdiği vesveseleri, nefsimizin bize karşı verdiği savaşta hangi desiseleri, hangi planları kurduğunu, hangi kuruntuların mahkumu olduğunu bilmez mi? Elbette onu da en iyi bilen Allah’tır. İnsanın içinden geçirdiği gizlinin gizlisi tüm sırları, kuruntuları, kararları, savunmaları bilendir Allah. Öldükten sonra diriliş vardır, yoktur derken insanın kendi içinde yaşadığı çelişkilerini bilendir Allah.

“Biz ona, insana habl-i verîd’den, şah damarından, can damarından daha yakınız.” Rabbimiz Biz ona şah damarından daha yakınız buyururken, insana yakınlığını, insana egemenliğini, insan üzerindeki hakîmiyet ve sultasını, gözetme ve kontrolünü gündeme getiriyor. Rabb ile kul arasındaki ilişki, kul ile nefis, kul ile kalp ve âzâlar arasın-daki ilişkiden önceliklidir. Allah kula kendisinden daha yakındır. Çünkü bizi yaratan, bizi yaşatan, bizi ayakta tutan O’dur. İçimizden geçenleri, kalbimizde olanları bizden önce bilen O’dur. Nefsimizin, düşüncemizin bizi hangi vesveselere kaydırıldığını, bizim için nasıl bir dünya düşleyip kurduğunu bilen O’dur. Bize bizden daha yakın olan, bizi kontrol altında tutan O’dur. Bizim kendi dünyamızda bilmediklerimizi, bilemediklerimizi, beynimizi, kalbimizi, düşüncemizi, niyetimizi, duyularımızı, duygularımızı, hedeflerimizi her şeyimizi O biliyor. İşte bakın bizde olduğu halde bizim bilmediklerimizi bize hatırlatıyor, bize bildiriyor, bizi bize tanıtıyor Rabbimiz.

Şu anda biz O’nun huzurundayız ve O’nun bilgisiyle kendimizi, kendi dünyamızı tanıyacağız. Ama elbette Rabb bilgisiyle gerçekleştireceğimiz bu kendimizi tanımamızı ölüm öncesi bir tanıma olarak gerçekleştirebilirsek, bir de bu tanımayı iman ve teslimiyete dönüştürebilirsek işte o zaman bu tanıma bizi cennete götürecektir. Allah bilgisi mihmandarlığında bu tanımamız ölüm sonrası, zorunlu olarak bir tanıma ortamında olursa, bu dünyada bizi teslimiyete götürmezse kesinlikle bilelim ki bize hiçbir faydası olmayacaktır. İşte şu anda diriyiz, canlıyız, hayattayız ve Rabbimizin karşısında O’nun bilgilendirmesiyle karşı karşıyayız. Rabbimizin vahyiyle kendi kendimizi tanıyoruz. Allah’ın bizi tanıtan âyetleriyle yüz yüzeyiz.

Dilerseniz Allah bilgisini reddeden, Allah bilgisiyle bilgilenmek istemeyen, vahyi bilgilenmede temel kabul etmeyen materyalist dünyaya gidin. İsterseniz Allah'ı hesaba katmadan, Allah'ın kitabını, Allah'ın peygamberini devre dışı bırakarak kendisini ve varlıklar dünyasını tanımaya çalışan bilim dünyasına müracaat edin. Sizin hakkınızda ne anlatabilecekler onlar? Size kendiniz hakkında ne öğretebilecekler? Size, sizi tanıtabilecekler mi? Sizin vesveselerinizin, sizin nefsinizin, nefsanîyetinizin size nasıl vesveseler verdiğini, sizi hangi noktalara götürmeye çalıştığını, size nasıl bir dünya kurmaya çalıştığını bilebilecekler mi onlar? Onlar mı haber verdiler bunu size? Kimden öğrendiniz bunu? Şu ana kadar bu konuda size tek kelime böyle bir bilgi veren oldu mu? Sizi Allah'ın yarattığını, Allah'ın öldürdüğünü, yerin altında toprağın sizden neleri eksilttiğini, gökyüzünün Allah tarafından yaratılıp ziynetlendirildiğini, arzın sizin için yayılıp döşendiğini, gökten su indirilip sizin için yerde bitkiler bitirildiğini, Rabbinizin size can damarınızdan daha yakın olduğunu, sürekli Allah kontrolünde bir hayat yaşadığınızı, Rabbinizin sizi sizden daha iyi bildiğini tüm bu bilgileri şu ana kadar size ulaştıran birileri oldu mu? Tüm bu bilgilere ulaşacak bir kaynak bulabildiniz mi?

Halbuki bu dünyada sizlerin en temel ve en büyük derdiniz buydu değil mi? En büyük derdiniz bilgilenmek, bilgiye ulaşmaktı değil mi? Halbuki sizler bu dünyada bilgilenmek adına, bilgiye ulaşmak hesabına tüm dünya varlığını heba ediyorsunuz. Öyle değil mi? Bilgiye ulaşmak için insanlar nelerini feda etmiyorlar? Tarihin derinliklerinden bu yana tüm toplumlar, tüm devletler bütçelerinin hemen hemen yarısını eğitim sektörüne yatırmaktadırlar. İnsanlar kazançlarının en fazlasını bilgilenme adına harcamaktadırlar. Özel okullar açıyorlar, eğitim müesseseleri kuruyorlar, bilgilenme yöntemleri geliştiriyorlar, bilgisayar ağları, internet bağlantıları, televizyon ağları kuruyor, bilimsel çalışmalar yapıyor, paralar döküyor, zaman harcıyorlar. Ne yapıp edelim de kendimizi ve çocuklarımızı bilgilendirelim, bilgiye ulaşalım diye her şeylerini feda ediyorlar.

Ama kesinlikle bilelim ki vahyin dışında, Allah bilgisinin dışında, şu kitabın ve onun pratiği olan peygamber bilgisinin dışında bilgi arayanlar başka değil kendi kendilerini aldatmaktadırlar. Çünkü insanların kendileriyle alakalı bu bilgileri, bu gerçekleri Allah'tan başka hiç bir kaynaktan öğrenmeleri mümkün değildir. İşte ey insan! Sen bu bilgiye sahip çıkarsan, bu bilgiyle bilgilenirsen yeryüzünün en alîmi olursun.

Evet, Allah insanın içinden geçirdiği gizli duyguları, hayalleri, vesveseleri, hatıraları, kuruntuları tamamıyla bilmektedir. Hafaza meleklerinin, Kiramen kâtibîn meleklerinin bile henüz muttali olmadıkları derecede gizli olarak insanın içinden geçirdiklerini bilmektedir. Çünkü Allah kula kuldanda daha

yakındır. Allah kuluna, kalbine kan akıtan kan damarından daha yakındır. Allah o kadar yakın ki kulun her şeyi yazılır. Hattâ hastalıkta gerçekleştirilen âhu enîn, inleyip sızlama bile. Şimdi bunu anlayan, bunu bilen, Allah'ın kendisine kendisinden daha yakın olduğunu anlayan, her anının Allah tarafından kontrol edildiğinin bilincinde olan bir kul kendini kontrol etmez mi?

Bakın Rabbimiz bize kendi bilgisini sunarak, bize bizi tanıtmaya, bizi kendi bilgisiyle şereflendirmeye devam ediyor:

**17,18. “Sağında ve solunda, onunla beraber oturan iki alıcı melek, yanında hazır birer gözcü olarak söylediği her sözü zapt ederler.”**

İnsanın sağında-solunda onunla beraber olan, onunla beraber oturan iki melek vardır. Onun amellerini, iyiliklerini, kötülüklerini tespit etmektedirler. Peki ey insanlar, sizler biliyor muydunuz bunu? Haberiniz var mıydı sizinle birlikte meleklerin bulunduğundan? Bunu bilebilme imkânınız var mıydı? Hangi bilgilenme yöntemiyle ulaşabilecektiniz bu bilgiye? Allah bilgisi olmasaydı, Rabbiniz bu âyetleriyle sizi bilgilendirmeseydi nereden bulabilecektiniz bu bilgiyi? Kim öğretebilecekti size bunu? Aklınızla mı bulabilecektiniz? Duyularınızla mı? Teknolojilerinizle mi? Bilgisayar sistemlerinizle mi? Vahyi devre dışı bırakan şu materyalist bilgilenme yöntemleriyle mi? Hayır hayır, bu bilgiye sadece vahiyle ulaşabilmekteyiz. Bakın vahiy diyor ki, “sizin sağınızda-solunuzda iki melek vardır ki, bunlar sizin amellerinizi tespit ediyorlar. Tüm hayatınızı, tüm yapıp ettiklerinizi yarın görüntüleyecekler, yarın gözünüzün önüne serecek bir biçimde hazırlıyorlar onları, kayıt altına alıyorlar. Sizin cennet, ya da cehenneme gidişinizin raporunu hazırlıyor, şâhitliğini yapıyorlar. Haberiniz var mı bundan? Bunun bilincinde olarak yaptıklarınızı bu bilgiye, bu imana bina ederek mi yapmaya çalışıyorsunuz?”

İşte bu dünyada insana her şeyden çok lâzım olacak ve Allah'tan başka hiçbir kaynaktan öğrenme imkânımız olmayan Allah bilgileri... Allah kuluna şah damarından daha yakındır. İçinden geçirdiklerinin tümünü Allah bilmektedir. Hayatımızın tümünde bizler Rab-bimizin kontrolü ve murakabesi altındayız. Tüm vücudumuzda, tüm hayatımızda, tüm hareket ve eylemlerimizde O'nun yasaları hakîmdir. Hayatımız, varlığımız, varlığımızı sürdürmemiz, yememiz içmemiz, üşümemiz, acıkmamız, yatmamız, uyumamız, oturmamız, kalkmamız, kalbimizin çalışması, kanımızın hareket etmesi hep O'nun yasası gereğidir. İnsan her şeyiyle Allah'ın hakîmiyetine mahkumdur. Alıp verdiği nefesler bile O'nun kontrolü, izni ve hakîmiyetine tabidir. Her şey O'nun gücü ve tasarrufu altındadır. Her şey O'na boyun eğmiştir. Kahrhâr olan, mutlak güç ve kuvvet sahibi olan Allah, sizin üzerinize koruyucular göndermektedir. Yeryüzünde yaşadığınız sürece işlediğiniz tüm amellerinizi tespit etsinler, sizi görüp gözet sinler, sizin amellerinizi yazıp muhafaza etsinler ve de sizleri korusunlar diye meleklerini göndermektedir.

“İnsan hiç bir söz söylemez ki yanı başında onu zapteden bir melek bulunmasın.” İnsan hiçbir söz söylemez ki, hiçbir kelime ko-nuşmaz ki yanı başındaki gözetleyiciler hemen onu yazmış olmasınlar. İnsanın yanında konuştuklarını anında yazan hazır bir gözetleyici vardır. Ne söylersek, ne konuşursak hemen anında onu görüntüleyecek melekler gözetiminde bir hayat yaşamakta olduğumuzu bir an bile unutmamalıyız.

İşte bütün bunlar Allah’ın bizim üzerimizde hakîmiyetini, Kah-hâr oluşunu, bizi kendi halimize bırakmayıp sürekli bizimle diyalog ha-linde oluşunu, bizim hayatımıza karıştığını ve bizim her anımızı kontrol ettiğini gösterir. Hiç kimse bir tek saniye bile kendi başına değildir. İnsanın her hareketini kontrol eden, her nefesini sayan melekler vardır yanında. Zaten İslam’daki melek inancının odak noktası da budur.

Yani öyle bir Allah’a inanacağız ki, Allah, melekleri vasıtasıyla sürekli bizimle diyalog halinde olan bir ilâhtır. Kimilerinin iddia ettiği gibi dünyayı yaratmış, yorulmuş, köşesine çekilmiş, dünyayla ilgilenmeyen ve ne haliniz varsa görün, bildiğiniz gibi yaşayın diyen bir Allah değil... Böyle bir Allah’a inanacağız. Değilse, “nasıl yaşarsanız yaşayın beni ilgilendirmez! Hukukunuz, ticaretiniz, kılık-kıyafetiniz, eğitiminiz, siyasal yapılanmanız, kazanmanız-harcamanız nasıl bilerseniz öyle olsun, beni ilgilendirmez!” diyen bir Allah değil...

Evet, Melekleri olan ve bu melekleri vasıtasıyla yeryüzünde aranızdan seçtiği kullarına vahiy gönderen, bununla bizi sorumlu tutan, ne yapacağımızı, nasıl yaşayacağımızı, nasıl bir hayat programı takip edeceğimizi bize ulaştıran bir Allah’a iman edeceğiz.

Bu âyetten anlıyoruz ki insan tüm hayatı boyunca Allah’la beraberdir. Yaratıcısı sürekli onunla beraberdir. Sürekli onun üzerinde hakîm ve gözetleyicidir. Yalnız ve başıboş değildir insan; yaratıcısından kesinlikle uzak bir hayat yaşayamaz. Yaratıcısının kendisi adına seçtiği hayat programından habersiz bir hayat yaşayamaz. Meleklerden de kesinlikle kendisini soyutlayamaz. Etrafında kendisini koruyan, amellerini yazan, ölür ölmez kendisini hesaba çekecek olan melekler vardır. Ona hayatını düzenleyecek vahiy getiren melekler vardır. Yağ-murunu yağdıran, rüzgarını estiren ve tüm çevresini şekillendiren melekler vardır.

Unutmayalım ki bizler sürekli Allah kontrolünde, Allah gözetimindeyiz. Bunu bir saniye bile hatırimızdan çıkarmamalıyız. Yeryüzündeki sahte tanrıların, yapay tanrıların gözetleyiciliğinden korkarak onlara ters düşmemek, yeryüzü egemenlerinin yasalarına ters düşmemek, onların gazabına uğramamak, onlarla bir çatışma içine girmemek gibi bir endişe taşıyan insanlar unutmamasınlar



ki, onlar Allah değildir. Onlar sizleri hiçbir zaman mutlak göremezler. Yeryüzü tanrılığına soyunanların, yeryüzü gözetleyiciliği iddia edenlerin gözleri kördür, kulakları sağırdır. Onların hiçbir güçleri, kuvvetleri yoktur.

Şunu da unutmayın ki onların size ulaşabilecekleri en son nokta, sadece sizleri öldürüp bu dünyadan uzaklaştırmalarıdır. Ama sizin kendisinden hiçbir zaman kaçıp uzaklaşamayacağınız gözetleyiciler ise, sağınızdaki-solunuzdaki meleklerdir. Sizi sürekli kontrol altında tutan, size sizden, şah damarınızdan daha yakın olan Allah'tır. Bu şahitler unutmayın ki sizin her şeyinizi, duygularınızı, düşüncelerinizi, amellerinizi, eylemlerinizi, sözlerinizi, kelimelerinizi birer birer tespit ediyorlar. İşte bunlar bizi Rabbimize imana, Rabbimize kulluğa ve teslimiyete sevk edici âmillerdir.

Böyle bir imanla, böyle bir şuurla, böyle bir teslimiyetle, Allah kontrolünde, melekler kontrolünde bir hayat yaşadık, bir ömür tükettik, şimdi de sıra bu ömrümüzün hesabına geldi. Bakın Allah buyuruyor ki:

**19. “Ölüm sarhoşluğu gerçekten gelir, ey insan, işte bu senin öteden beri korkup kaçtığın şeydir.”**

Aklı gideren şiddet ve dehşetiyle ölüm geldiği zaman... Ölümün hak ile gelmesi, Allah'ın emriyle gelmesi anlamına gelmektedir. Çünkü hayatın da ölümün de sahibi Allah'tır. Hayat konusunda da, ölüm konusunda da söz sahibi Allah'tır. Al-i İmrân sûresinde “her nefis ölümü tadacaktır,” buyuruluyordu ya, işte bir Allah hükmü olarak ölüm geldiği zaman... Ya da kâfirlerin üstünü örttükleri, kamufle edip gündeme getirmedikleri perdeler aralanıp ölüm gerçeği gündeme geldiği zaman... Denilecek ki: “Ey insan, işte bu senin bir ömür boyu korktuğun, kaçtığın şeydir. Şu anda reddettiğin ölüm gerçeğiyle karşı karşıyasın. Dünya bitti, hayat, gençlik, güç, saltanat, imkân, fırsat, ö-mür, evlat, oğul, ekonomik güç, siyasal ve askerî güç bitti, her şey bit-ti. Şu anda ölüm tüm gerçekliğiyle üzerine çöktü. Yavaş yavaş canın hücrelerinden sökülmeğe, çıkmaya başladı.”

“İşte hiç beklemediğin, ummadığın, hesap etmediğin, sürekli kaçıp durduğun gerçek budur. Hiçbir zaman gündeminde yoktu bu. Hatırlamak bile istemiyordun. İstiyordun ki bu dünyada ölümle zevklerin kaçmasın. İstiyordun ki bu dünyada ipini koparmış deve gibi dolaşasın. İstiyordun ki dilediğin gibi bir hayat yaşayasın. İstiyordun ki bu hayatın sonunda bir diriliş de olmasın. Sümen altı edilip yaptıklarının hesabı sorulmasın. İşte hiç düşünmediğin, hiç gündeme almadığın ölüm gerçeğiyle karşı karşıyasın şu anda. Kendine, çevrene, ekonomik ve siyasal gücüne, teknolojik gücüne, tıbbına, saltanatına güveniyordun. Gömüldüğün bir dünya hayatı içinde ben ölmem diyordun. Bu mülkün, bu saltanatın, bu imkânların sahibi olarak ölüm asla bana gelmez

diyordun. Kabullenemiyordun ölümü. İhtimal vermiyordun öle-ceğine. Bir çaresini bulur kurtulurum, atlatırım, diyordun.”

Bak, işte ölüm sana geldi. İşte hücrelerin birer birer soğumaya başladı. Ellerin, ayakların olmaması gereken yerlere düşmeye, sesin kısılıp gözlerinin önü kararmaya başladı. Artık malın, mülkün, evladın, saltanatın, gücün, kuvvetin senin için hiçbir şey yapamıyor. Artık yeryüzünün sahte tanrılarının, sahte egemenlerinin senin üzerindeki tasarrufları, saltanatları bitti. Onların şu anda sana yapabilecekleri hiçbir şey yok. Kendi güç ve saltanatının, kendi egemenliğinin varlığı da bitti. Allah sana bu gücü, bu saltanatı, bu malı, mülkü dünyada imtihan için vermişti. Onları verenin yolunda kullanarak Rabbine kulluk yapman için vermişti. İşte bu dünyadaki imtihan, sürenin bitişiyle bitiverdi. İşte organların soğumaya başladı bile. Gözlerin bir yerlere bakıyor ve ölüm seni çepeçevre sardı. Ölüyorsun, gidiyorsun, ayrılıyorsun bu dünyadan. Daha bu dünyada hesaplarım var diyerek sürekli uzak gördüğün, beklemediğin, hep beklettiğin, öncelik verdiğin gündemlerinden bir türlü zaman ayıramadığın bir ölüm gerçeğiyle karşı karşıyasın. Sen bitiyorsun, senden öncekiler gibi. Sen gidiyorsun, tıpkı senden öncekilerin gittiği gibi...”

“Giden sadece sen değilsin, senden sonrakiler de seni takip edecek. Birer birer onlar da gidecek. Dünya bitecek, hayat bitecek, insanlar, gece, gündüz ay, güneş, gün, zaman bitecek. Yeryüzü, tüm âlemlerin hayatı bitecek. Peki ondan sonra ne olacak? Bakın bundan sonra Rabbimiz onu şöylece anlatıyor:

**20. “Sûr’a üfürülür. İşte bu geleceği söz verilen gündür.”**

Sûra üfürüldü. Bu ikinci sûrdur. Kıyam sûru. İnsanların öldükten sonra kalkış anonsu. Sûra üfürüldü ve insanlar diriliş vaad olun-dukları bir âlemin diriliş anonsunu, vaad olundukları bir âleme kalkış çağrısını aldılar. Bu mutlaka gerçekleşecektir. Rabbimiz bize olan merhametinin eseri olarak yarın olacak bir gerçeği şimdiden sanki ol-muş gibi, oluyormuş gibi bize anlatıyor, haber veriyor. Ama ne yazık ki insanlar bunun hesabını yapmıyor, bunu gündemlerine almıyorlar. Dirilişi, hesabı kitabı unutarak bir hayat yaşıyorlar. Ama insanlar bir gün bu acı gerçekle karşı karşıya geldikleri zaman karşılaştıkları bu gerçekten hiç de hoşlanmayacaklar. Çünkü bugün cezanın verileceği bir gündür. Bugün iyilerin iyiliklerinin karşılığı olarak cennete uçacakları, kötülerin de kötülüklerinin cezası olarak cehenneme akacakları, dolacakları bir gündür.

**21. “Her can, kendisiyle beraber bir sürücü ve şâhit bulunduğu halde gelir.”**

Her nefsin, her kişinin yanında bir sürücü, sevk edici, bir de şâhit vardır. Yanında bir sürücü ve bir de şâhit olduğu halde her insan Rabbinin huzuruna doğru, hesap-kitap ortamına doğru götürülmeye başlamıştır. Herkesin yanında iki melek var. Bunlardan birisi onu sürükleyip Rabbin huzuruna götürmekle

görevli, ötekisi de dünyada onun yaşadığı hayata, amellerine şahit olan melek. Artık iki görevli melek onu yakaladı ve götürüyorlar. Sûrun üfürülüğüyle, kalkış emrinin verilmesiyle beraber mezarından kalkan her insanı bu melekler ya-kalıyor, hükmü altına alıyor ve Allah'ın mahkemesine doğru sürüklemeye başlıyorlar.

Tabi mü'minlerin götürülüşüyle kâfirlerinki farklı olacaktır. Artık o iki melek herhalde biri omuzundan, ötekisi de kolundan tutmuş götürüyorlar. Dünya üzerinde mü'minleri böyle yaka paça bir yerlere gö-türenler, dünya üzerindeki saltanatlarına, siyasal ve askerî güçlerine güvenerek, ya da egemen güçlerin emirleriyle Müslümanlara zulmeden zalimlerin o gün böyle melekler tarafından yakalanmış, yaka paça Allah'a doğru götürölmelerini görmek Rabbimizin Müslümanlara vermiş olduğı en büyük gösterilerinden, görüntülerinden birisidir. Ya-rını beklemeden şu anda bile bu tür zalimlerin manzaralarını gözlerinin önüne getiren Müslümanlardaki sevinci hisseder gibiyim.

İşte bu tabloları bu âyetler sunuyor bize. İşte bu âyetler izzet ve şeref kazandırıyor bize. Böyle yaka paça sürüklenen zalimlere denilecek ki:

**22. “Ona: “Andolsun ki, sen, bundan gafildin; işte senden gaflet perdesini kaldırdık, bugün artık görüşün keskindir” denir.”**

“Andolsun ki sen bundan önce gafildin, gaflet içindeydin.” Ölümü hesap etmiyordun, ölüm ötesi hayatı hesap etmiyordun. Dirilişi gündeme almıyordun. Hesaba çekileceğini göz ardı ediyordun. Bu günü hesap etmeden yaşıyordun. Allah'ın dünyada imtihan için sana verdiği elindeki güç ve kuvvetinle, egemenlik ve saltanatınla insanlara zulmediyordun. İnsanlara Allah'ın yapacağı azabın benzerini yapmaya çalışıyor, işkence ediyordun. Dünyadaki gücünün, kuvvetinin hiç bitmeyeceğini, kimsenin sana hesap sormayacağını zannediyordun. Ama işte şimdi senin gaflet perdeni açtık, araladık ve gözün bugün artık aydınlıktır. Artık bugün görüşün, görüş gücün oldukça keskindir. Her şeyi görüyorsun artık. Allah'ın elçilerinin sana haber verdiği, ama senin inatla, kibirle yalanladığın her şey işte gözünün önünde. İşte âhiretle, işte mahşerle, işte hesap-kitapla, işte cennet ve cehennemle karşı karşıyasın.

Açıldı mı şimdi gözlerin? Görüyor musun artık bunları? Daha önce yumuyordun bunlara gözlerini. Dünyada yumuyordun Allah âyetlerine karşı gözlerini. Kitaba karşı gözlerini kapatıyordun. Allah'ın kâinattaki meşhûd âyetlerine gözlerini kapatıyordun. Bakmak istemiyor-dun semâvât ve arzdaki görsel âyetlere. Kulaklarını metlûv âyetlere tıkıyordun. Duymak ve dinlemek istemiyordun kitabın âyetlerini. Duymak, işitmek, bilmek, anlamak, öğrenmek istemiyordun ölüm ötesi hayatın haberlerini. Tahammül edemiyordun bunlara. Haydi söyle ba-kalım, görüyor musun şimdi? Gerçek miymiş bu kitabın

haberleri? Gerçek miymiş peygamberlerin uyarıları? Var mıymiş diriliş? Var mıy-mış hesap? Var mıymiş cennet ve cehennem? İyi bak şu cennete, çünkü bu ilk ve son görüşün olacak. İyi bak, çünkü onu bir daha göremeyeceksin. İyi bak cehenneme çünkü orası senin ebedî azap mahallin. İyi bak, çünkü oradan asla ayrılmayacaksın.

**23. “Yanındaki melek: “İşte bu yanımdaki hazırdır” der.**

Arkadaşı, dostu, onun yanından hiç ayrılmayan, onu oraya ka-dar getiren melek der ki, “bu benim yanımdaki hazırdır. İşte şu yanımdakinin sicili, amel defteri hazırdır.” Ya da işte şu yanımdakinin işi bit-miş, hesabı görülmüş, mahkemesi gerçekleşmiş, suçlu bulunup cezası kesilmiş, artık buyurun ne yapılacaksa hazırdır.

Buradaki “arkadaşı” ifadesinden, dünyada onunla sürekli beraber olan şeytan kastedilmiş de olabilir. Hani Zuhruf sûresinde şöyle buyuruluyordu:

**“Rahmân olan Allah’ı anmayı görmezlikten gelene, yanından ayrılmayacak bir şeytani arkadaş veririz.”**

(Zuhruf 36)

“Rahmân’ın zikrinden yüz çevirenlere, Rahmân’ın zikrine karşı kör davrananlara, Rahmân’ın zikri olan Kur’an’dan uzaklaşanlara, Rahmân’ın kendisinden istediği kulluktan yan çizenlere, vahye, Kur’an’a karşı körlük edenlere, kitabı görmezlikten gelenlere, kitaptan ha-bersiz bir hayat yaşamaya kalkışanlara, kitaba karşı bakışını bozanlara ceza olarak dünyada kendilerine bitişik, kendilerine yapışık, onların yanlarından hiçbir zaman ayrılmayan bir şeytani arkadaş yaparız,” diyordu Rabbimiz. Onu, o şeytani ona mûsâllat kılarız da ondan asla ayrılmaz. Bu şeytan onun ayrılmaz arkadaşı olur. Dünyada onun yanından hiç ayrılmayan, onu saptıran, onu cehenneme hazırlayan o arkadaş diyor ki, “işte dünyada kendisini ayartıp cehenneme hazırladığım müşterim huzurunuzdadır.”

Allah’la beraber olmayan, Rahmân’ın zikrinden yüz çeviren, vahye karşı kör davranan vahiyle hareket etmeyen kişinin sonucu bu-dur işte. Yani Kur’an’ın, vahyin alternatifi budur. Rahmân’ın vahyiyle beraber olmayan kişi elbette şeytanın esiri olacaktır. Çünkü o kişi Al-lah’la beraber olmamayı istemiştir. Rahmân’ın zikrinden yüz çevirmiştir. Rahmân’ın rahmetinin gereği kendisi için açtığı rahmet kapısını, vahyi örtmüş, güneşe karşı körlük etmiş kişidir. Basireti kapanmıştır; Kur’an’dan uzaklaşan bir kişinin şeytana yaklaşması da kaçınılmaz olacaktır.

Onu oraya kadar getiren melek, ya da dünyada onu saptıran şeytan böyle deyince, bakın bundan sonra ona ne denilecek? Allah böyle bir sözü işitenlerden olmaktan bizi korusun.

**24-26. “Allah: “Ey sürücü ve şahit! Her inatçı inkârcıyı, iyiliklere boyuna engel olan, mütecaviz, şüpheyi düşüren, Allah’ın yanında başka tanrı benimseyen kişiyi cehenneme atın, onu çetin azaba sokun” buyurur.”**

Cehenneme her kâfiri, her inatçı zorbayı... Keffar çok nankör, çok inkârcı demektir. Atın cehenneme bu fitratını örten, Allah’ı örten, Allah’ın âyetlerini örtbas eden, yaratıcısına karşı son derece nankör davrananları... Atın cehenneme her bir hayra engel olan zalimi, müşriki, şüpheciyi... Allah’tan, peygamberden, kitaptan, kitabın haber ver-diği kıyâmetten, dirilişten şüphe eden her zavallıyı...

Hayra engel olan her bir zorba cehenneme atılacak. Çünkü dünyada kendisi hayra yanaşmadığı gibi, kulluk konusunda kendisi cimri olduğu gibi başkalarını da cimriliğe sevk eden, başkalarının hayrına, başkalarının kulluğuna da engel olmaya çalışan hayır düşmanı bir kimseydi o. Bir manası böyledir.

Bir de, Kur’an’ın diğer yerlerinde hayır, “mal” anlamındadır, böylelikle hayrı engellemekten maksat malı engellemek olmaktadır. Malı hayır yolunda kullanmaktan engellemeye çalışmaktır. Çocuklarını ve çevresini İslam’dan engelleyen demektir. Bir adam çocuklarına öyle yollar açar, öyle programlar çizer, öyle meşgaleler arz eder, yollarına öyle barikatlar koyar ki, o çocuklar İslam’ı, namazı düşünemezler. İşte engel olmak budur. Sonra da kalkar, “engel olan mı var? Yapmak istediniz de engel mi olduk? Kılmak istediniz de biz mi engel olduk?” demeye başlar. Gerek malını, gerek çocuklarını ve çevresini İslam’a engelleyen, malını, mülkünü hakkı olanlardan engelleyen, ya da her türlü hayra engel koyan adam cehenneme atılacak. Namazı engelleyen, orucu, haccı, tesettürü engelleyen, Müslümanların Müs-lümanca bir hayat yaşayarak Rabblerine kul olmalarını engelleyen her bir engelci cehenneme gidecek. Kendi güç ve kuvvetlerine güvenerek zulmeden zalimler, “mu’tedin mürîb” olan-lar, yani mütecaviz, zulümkâr, haddi aşkın, hakkına razı olmayan, zul-mededen her kimse ve de şüpheci olan, insanları şüpheyi düşürmeye çalışan her bir kimse cehenneme atılacak. Cehennem onları bir dost gibi kucağına alacak, koynuna alacak...

Onlar Allah’tan başka ilâhlar kabul ediyorlardı. Allah’tan başkalarını ilâh biliyorlar, ilâh makamında görüyorlardı. Allah’la birlikte başkalarını da dinliyor, Allah’la beraber başkalarına da dua ediyor, başkalarına da kulluk ediyorlardı. Allah’ı razı etmeye çalıştıkları gibi çevreyi, modayı, âdetleri, töreleri, müdürü, âmiri, kanunları, yönetmenlikleri, Allah’la çatışan tâğutları da razı etmeye çalışıyorlardı. Hem Allah’ın çektiği yere hem de başkalarının çektikleri yerlere gitmeye çalışıyorlardı. Bazen Allah’ı, bazen başkalarını dinliyorlardı. Hayatında etkili olabildikleri, yol gösterebildikleri kadarıyla başka ilâhların kulu-kölesi olurken, onların serbest bıraktığı, ya da gaflet edip dolduramadıkları hayat birimlerinde de Allah’ın kulu ve kölesi oluyorlardı. Yani öteki ilâhlarının boş

bıraktıkları, dolduramadıkları namaz, oruç, zekât, zikir gibi hayat birimlerini de Allah'ın dinine göre dolduruyorlardı. İşte Rabbimiz, böyle yapanları, böyle yaşayanları cehenneme atın buyuracak.

**27. “Yanındaki şeytan: “Rabbimiz! Ben onu azdırmadım, fakat kendisi derin bir sapıklıktaydı” der.”**

Onun karîni, yakını, arkadaşı, onunla birlikte olan, ona yapışan ve dünyada hiçbir zaman ondan ayrılmayan, onu saptırmak için dünyada elinden gelen her şeyi yapan ve kendisiyle birlikte cehenneme sevk edilen şeytan... Veya dünyada ona arkadaşlık eden, onunla birlikte olan, onun düşüncesinde, onun inancında, onun amelinde olup ta onunla birlikte Allah'la çatışma içinde bir hayatı yaşamış olan arkadaşı diyor ki: “Ya Rabbi! Onu ben azdırmadım, onun sapması konusunda benim hiçbir suçum yok. Fakat o kendisi haktan uzak bir sapıklık içindeydi.”

Bunu söyleyen ya dünyada ona mûsâllat kılınan şeytandır, ya da dünyada onunla birlikte kötü ameller peşinde koşan bir arkadaşıdır. Tabii adam, “ya Rabbi işte beni şeytan saptırdı, beni şu arkadaşım azdırdı, bütün suç bunundur,” şeklinde itiraza başlayınca onlar da böyle diyecekler: “Hayır ya Rabbi, bu kendisi sapıktı. Kendisi haktan uzak bir hayatın içindeydi de, biz bu yüzden ona yaklaşma imkânı bulabildik.”

Halbuki bu alçaklar dünyada birbirlerini sürekli şerre teşvik ediyorlardı. Birbirlerini hayra değil, kötülüklere dâvet ediyorlardı. Şerrin mahkumu yapıyorlardı birbirlerini. İmana değil küfre, adalete değil zulme teşvik ediyorlardı. Ama yaptıklarının karşılığı olan cehennemle karşı karşıya geldikleri zaman da bakın diyorlar ki, “aman ya Rabbi, ben bunu azdırmadım, saptırmadım...” Ama şâhitler var. Kendi zâtı şâhit, âzaları şâhit, melekler şâhit, üzerinde yaşadıkları, üzerinde a-meller işledikleri arz şâhit, Allah şâhit. Bu şâhitlerden nasıl kurtulacak bu adamlar? Gördüğü şu görüntülerden nasıl kurtulacak? Bakın Rab-bimiz buyuracak ki:

**28-29. “Allah: “Benim katımda çekişmeyin; size bu-nu önceden bildirmiştım. Benim katımda söz değişmez; ben kullara asla zulmetmem” der.”**

“Benim huzurumda hasımlaşmayın! Çekişmeyin huzurumda! Kavga etmeyin şimdi! Ben size vaadimle, uyarımla gelmişim! Sizden hanginiz kötülük işlerse mutlaka onun cezasını çekecektir, hanginiz de iyilikle gelirse onun mükafatını alacaktır diye ben sizi daha önce uyarmıştım. Ben size bir kitap göndermişim. Ben size peygamberler göndermişim. Ben sizi bundan haberdar etmişim. Ama sizler bunu kabul etmediniz. Siz kendiniz suçlusunuz. İş işten geçti. Artık şimdi ceza ve mükafat ortamında çekişip durmayın. Artık amel işleme ortamından hüküm verilme ortamına geldiniz. Benim huzurumda hüküm değişmez. Benim hükmüm hükümdür. Benim yargım yargıdır. Benim sözüm

gerçektir. Bu tartışmalarınızla, bu ağlayıp sızlamalarınızla benim kararımı, benim hükmümü değiştirecek değilsiniz.

Ben hiçbir zaman verdiğim hükümde kullarıma zalim olmadım. Ben kullarımdan kimseye zulmen Cehennem vermiyorum. Size verilen ceza kendinizi müstahak kıldığınız cezadır. Cehennem sizin kendi yaşadığınız hayatın, kendi yaptığınız amellerin karşılığıdır. Herkes kendi imanının, kendi küfrünün, kendi şirkinin, kendi amellerinin karşılığını görecektir. Benim yasam budur. Ben asla kullarıma zalim davranmam, davranmadım.”

Arkadaşlar, görüyor musunuz bilgilenmeyi? Şu bilgilemeye bakın. İşte şu anda cehennemi görüyoruz, cenneti görüyoruz. Ne mükemmel bir bilgilenme değil mi? Ama dünyada bu âyetlerden uzak yaşayanların hiçbirisi bu bilgilere sahip değildir.

**30. “O gün cehenneme; “Doldun mu?” deriz, o: “Daha var mı?” der.”**

Rabbimiz, “o gün cehenneme soracağız,” diyor. “Ey cehennem, doldun mu? Doydun mu? Daha ister misin? Daha gelsin mi? Atılsın mı? Daha ister misin bu sığır sürülerinden? Bu kâfirlerden daha ister misin?” Cehennem de o gün bir türlü doymak, dolmak bilmeyecek, hep kâfir isteyecek, zorba isteyecek, zalim isteyecek, İslam’a, kulluğa, hayra engel olan isteyecek, Allah’la çatışan isteyecek ve ebedîyen onlara azap vermenin izzet ve şerefini isteyecek ve diyecek ki: **“Hel min mezîd?”** “Daha yok mu ya Rabbi? Daha yok mu ya Rabbi! O kadar kükreyip coştum ki bugün bir türlü doymak bilmi-yorum! Bu sığır sürüsü tiplilerden, bu kütüklerden daha varsa gönder ya Rabbi!”

Veya bunun bir ikinci anlamı da: “Daha mı var ya Rabbi? Hayret, daha bitmedi mi Allah’ım? Bu kütüklerin sonu gelmedi mi?” diye şaşkınlığını ifade edecektir.

Kitabının başka bir yerinde şeytana şöyle diyordu Rabbimiz: “Andolsun ki sen ve sana uyanlarla birlikte, sen ve insanlardan senin yoluna tâbi olanlarla birlikte cehennemi dolduracağım. Cehennemi sen ve senin avenenle dolduracağım. Sana tâbi olanlar, senin gösterdiğin yoldan gidenler ne kadar da çok olurlarsa olsunlar ben cehennemi onlarla dolduracağım. Rabbimiz kendi yolunu bırakan, kitabını terk eden, elçisinin gösterdiği yolu terk ederek şeytan ve şeytanî güçlerin egemenlikleri altında bir hayata razı olan tüm şeytan avenelerini cennete atacağını haber veriyor. Cehennem bunları alır mı al-maz mı diye aklınıza bir endişe gelmesin. Bakın Rabbimiz cehennemine soruyor, o da **“hel min mezîd?”** diyor. Birinci manası, “daha yok mu ya Rabbi! Bugün o kadar coştum ki bir türlü doymak bilmiyorum! Daha varsa gelsin ya Rabbi!” Bir ikinci manası da, cehenneme bu şeytan ve dostları atıldıkça atılacak, atıldıkça atılacak

ve sonra cehennem de şaşırarak ve: “Daha mı var ya Rabbi? Bunların hâlâ arkası kesilmedi mi ya Rabbi!” diyerek şaşkınlığını dile getirecekmiş.

Bunların sayılarının çok olacaklarına dair bu âyetler de delildir. Şeytan, “onlardan çoğunu şükreder bulamayacaksınız,” diyordu, Rabbi-miz de En’âm’da “onların çoğunluğuna uyarsan seni saptırırlar, çünkü o çoğunluk Allah’ın kitabına değil şeytana ve şeytanın zanlarına tabi olurlar,” diyordu. Sakın ha ey Müslümanlar bunların çok oluşlarına al-dırış etmeyin. Çokluklarına değer vermeyin. Yani bu kadar insanın e-ğer gittikleri yol yanlış olsaydı, bu kadar insan bu yoldan gider miydi diye sakın bir yanışa düşmeyin. Çünkü insanların çoğunluğu şeytan yolundan gitmektedir, şeytan peşinden gitmektedir. İnsanların çoğunluğu inanmamaktadır.

Öyleyse hak çoğunluğun yolu değil Allah’ın yoludur. Bu şeytan metbularının âdetleri ne kadar da çok olursa olsun, gerçek yol Rab-bimizin gösterdiği yoldur. Biz de O’na uyalım şeytanın adımlarına tâbi olmayalım inşallah.

Şimdi burada bir de cenneti gözlemlemek ister misiniz? Bir anda cehennemi gösterdi Rabbimiz, korktuk, ürktük. Ama şimdi cennetle karşı karşıyayız.

**31. “Cennet, Allah’a karşı gelmekten sakınanlara yaklaştırılır, zaten uzakta değildir.”**

Cennet yaklaştırılmıştır. Uzak olmamak şartıyla cennet muttakîlere, hayatlarını Allah için yaşayan mü’minlere yaklaştırılmıştır. Uzak değildir cennet. Hangi şartla? Takva şartıyla tabî. Muttakîlere yakındır o cennet. Öyleyse muttakî olmak, takva erleri olmak zorundayız. Allah’ın koruması altına girenlerden, Allah’la yol bulanlardan, yollarını Allah’a sorarak bulanlardan, hayatlarını Allah için yaşayanlardan, Allah’ın istediği ve belirlediği biçimde yaşayanlardan olmak zorundayız. Dünyada hesabını böyle yapanlardan olmak zorundayız. İşte o zaman cennet bize çok yakındır.

Resûlullah Efendimiz bir hadislerinde şöyle buyurur:

**“Kişinin nalınının tokası ayakkabısına ne kadar yakınsa, cennet de kişiye işte o kadar yakındır.”**

Hadisin beyanıyla cennet bize o kadar yakındır ki, hemen önümüzde, yanımızda, yanı başımızdadır. Sadece bir tavır, bir eylem, bir iş, bir söz bizi ya cennete ya da cehenneme sürükleyiverir. Mese-lâ; geç yahu, nedir ki İslâm, deyiverdi mi insan, hemen cehenneme yuvarlanmış demektir. Bir tek söz bile



insanı cehenneme götürecek kadar cehennem bize yakındır. Yine Resûlullah Efendimiz başka bir hadisleri şöyle buyurur:

***“Cennet mekârihle kuşatılmış, cehennem de şehvet-lerle perdelenmiştir.”***

(Buhârî, Rikâk 28, Müslim, cennet 1)

Evet cennet kuşatılmış, cehennem de şehvetlerle örtülmüştür. Anlayabildiğimiz kadarıyla insan şöyle bir bölgede bulunmaktadır. Sağ tarafında perde ile örtülmüş içi görülmeyen bir alan, sol tarafında da yine perde ile örtülmüş bir alan var. İnsan böyle bu iki alan arasında balık sırtı gibi bir yerde durmaktadır. Yâni durulamayacak, kalınamayacak bir bölgede durmaktadır. Sağ tarafındaki cennet mekârihle örtülmüş, sol tarafındaki cehennem de şehvâtla örtülmüştür. Ama bu şehvetler sadece cinsel arzular anlamına değildir. İstenilenler, arzu edilenler, kişinin canının çektiği şeyler, nefsinin arzu ettiği şeylerdir. Yani nefsanî arzular, isteklerdir ki, başında zevkmiş gibi, safaymış gibi görünseler de, sonunda insanın imanını zorlayan, sonunda meşakkat görülen şeylerdir.

İşte insan âkıl bâliğ olduğunda, kendine geldiğinde, öyle bir alanda, öyle bir konumda bulunur ki, aslında orada duramayacaktır. Çünkü orası böyle balık sırtı bir alandır. Önü arkası, sağı solu, nereye gideceği belli olmayan bir yer. Orada durma imkânı da yoktur. Sağında cennet, solunda da cehennem vardır. Orada onu cennete de, cehenneme de zorlayanlar vardır. Cennetin ve cehennemin örtüleri de şunlardır: Cennet mekârihle, cehennem de şehvetlerle örtülmüştür.

Mekârih; icrası nefse ağır gelen, zor gelen her şeydir. Allah’a Allah’ın istediği şekilde kulluğa devam, Allah’ın emirlerini yerine getirip, yasaklarından kaçınmaya devam, bu uğurda her tür sıkıntı ve me-şakkate katlanmak, oruç, namaz, hacc, zekât gibi ibadetleri yerine getirmek ve hasılı Allah için bir hayat yaşamaktır. İşte bunlar nefse ağır gelir.

Veya bir başka anlamıyla Mekârih; kişinin kendi kendine kalınca, Allah’la, peygamberle, vahiyle ilgisini kesip nefsiyle baş başa kalınca boş verdiği şeylerdir. Zira insan Allah’la, peygamberle, Kur’-an’la, sünnetle beraberken yaptığı şeyleri, bunlarla beraberliği bitince bırakıverirse işte bu mekârihtir. Çünkü kişi sürekli vahiyle beraberliğini sürdürebilirse, vahiy onu sürekli hidâyete sevk eder. Yine aynen bunun gibi kişi mü’minlerle beraber iken de velî olarak mü’minler onu sürekli hakka, hidâyete dâvet eder. Ama kişi tüm bunlardan uzaklaşınca, vahiyle ilgiyi kesince, mü’minlerle birlikteliğini bitirince onun nefsinin meyledip istediği şeylere mekârih diyoruz.

Ya da mükellefe kabil, fiil ve terk olarak emredilen ef'al-i mükellefin dediğimiz şeylerdir mekârih. İşte cennet bunlarla perdelenmiştir. Bunları aşmayı beceremeyen kimselerin cennete girmeleri mümkün olmayacaktır. Meselâ namaz nefsin hoşlanmadığı bir mekâ-rihtir, onu icra edemeyen kişi cennete gidemeyecektir. Hakkı, İslâm'ı insanlara duyurmak, tavsiye etmek bir mekâ-rihtir, bunu yapmayanlar cennete gidemeyecektir. Veya içki içmemek, zina etmemek, faiz yememek, küfür ve şirkten uzak durmak bir mekâ-rihtir, bunlardan uzaklaşmayanlar cennete gidemeyecektir.

Evet, cennete ancak nefsin hoşlanmadığı meşakkatler aşarak gidilebilecektir. Bir tarafta şeytan olacak, diğer tarafta nefis olacak, bir başka tarafta ilahlık, rablik taslayan tâğutlar olacak, bir tarafta insanlığımız, insan oluş özelliklerimiz olacak, buna rağmen biz bunları aşarak cennete gideceğiz.

Cehennem de şehvâtla, şehvetlerle kuşatılmıştır. Şehvât da İslâm'ın men ettiği her şeydir. Şehvet; şu anladığımız mânâda kadınlarla konuşmak şehvet değildir. Haram olarak konuşmak şehvettir. Kişinin kendi helaliyle konuşması niye şehvet olsun da? Öyleyse Allah'ın haram dediği şehvetlerden uzak durmayan insanlar cehenneme gideceklerdir. Hani kuş avlamak için tuzak kurarlar değil mi? İşte bu tuzak cehennemdir. Bu tuzaktaki yemler şehvetlerdir. Kuş insanlardır. O tuzak örtülüdür. Kıllar, samanlar ve yemlerle örtülüdür. Neden? Arkasında cehennem olduğunu, ateş olduğunu, yakalanma olduğunu, azap olduğunu gizliyor bu örtü.

**32-34. “Onlara: “İşte bu cennet, Allah’a yönelen, O’nun buyruklarına riâyet eden, görmediği Rahmân’dan korkan, Allah’a yönelmiş bir kalple gelen sizlere, hepinize söz verilen yerdir. Oraya esenlikle girin, işte sonsuzluk günü budur” denir.”**

İşte vaad olunduğunuz cennet. İşte gönülden Allah’a yönelen, Allah’a dönen, içiyle dışıyla Rabbine kulluğa yönelen, Rabbinin âyetlerine yönelen, Rabbinin yasalarını koruyan, Rabbinin razı etmeye yönelen her bir kimseye, gıyabında Rabbine haşyet duyan, içten Rab-bine münîb bir kalp ile gelen kimselere vaad olunmuş cennet. Ona e-senlikle, barışla, selâmla girin. İşte bu ebedîlik günüdür. Ne büyük bir müjde değil mi? İnsanın bundan daha güzel, bundan daha şerefli duyduğu, duyabileceği bir söz olabilir mi?

İşte bu özelliklerin sahiplerine cennet yakınlaştırılmıştır. İşte içimizle dışımızla Rabbimize yönelmemizin, Kur'an'ı, sünneti, imanı, namazı koruyup gerçekleştirmemizin karşılığında cennet bize yaklaştırıldı. Öyle yakınlaştırıldı ki, şu anda kokusunu duymaya başladınız değil mi? Ne büyük bir lütuf ki, cennet ayağımıza geliyor. Üstelik biz ona doğru gitmiyoruz, o bize doğru geliyor. İşte ayağınızın ucuna ka-dar gelmiş. Hemen oraya girmeyi istersiniz değil mi? Haydi buyurun, atın adımlarınızı oraya. Nasıl? Bu dünyada adımlar

oraya atılacak. Bu dünyada gerçekleştirilecek giriş... Bu dünyada yöneleceğiz ona. Hesabımızı ona göre yapacağız. Nasıl? Allah’a, Allah’ın istediği gibi yönelerek... Allah’a içimizle, dışımızla, kalbimizle, niyetlerimizle, amellerimizle yönelecek, sadece O’nu dinleyecek ve sadece O’nu razı etmeye çalışacağız. Kim böyle yaparsa, kim görmediği halde Rabbin-den korkarsa, görmediği halde Rabbine yönelen bir kalple gelirse, işte cennet ona yakınlaştırılır.

Peki acaba şu anda kime yöneliyoruz? Allah’a mı yöneliyoruz, dünyaya mı? Allah’a mı yöneliyoruz, yoksa oğula, kıza mı? Allah’ın ki-tabına mı yöneliyoruz, yoksa marka, dolara mı? Hedefimiz Allah mı, yoksa paralar, pullar, altınlar, gümüşler, evler, barklar, atlar, arabalar mı? Hedefimiz âhiret mi, yoksa makam, görev, saltanat önümüzü mü kesti? Allah’a kulluğa mı yöneliyoruz, yoksa zalimlerin zorbalıkları önümüzü mü kesti? Kitapla, Allah vahyiyle mi beraberiz, yoksa şeytan vahiyleri önümüzü mü kesti?

Eğer cennete girmek, cennetin bize yakınlaştırılmasını istiyor-sak, bunların hiçbirisini engel görmeyerek Allah adına yürümek zorundayız. Görmediğimiz halde Allah’tan korkarak putlardan ve putçulardan korkmamalıyız. İnsanlardan çekinmeyeceğiz. Çünkü onların hiçbir güç ve kuvvetleri yoktur. Onlar öldüremezler, onlar diriltemezler, onların cenneti ve cehennemi yoktur.

İşte böyle yaşayanlara Rabbimiz diyor ki: “Haydi selâmetle gi-rin cennete. Haydi durmayın girin cennetime. Artık dünyadaki tüm üzüntüleriniz, tüm endişeleriniz, tüm sıkıntılarınız bitmiş, benim yolumda çektiğiniz eziyetler, uğradığınız zulümler geride kalmış olarak cennete girin. Artık burası ebedîlik yurdudur. Bugün ebedîlik günüdür. Ebedîyen buradasın, hiç mi hiç oradan çıkmayacaksınız.”

### **35. “Orada dilediklerini bulurlar. Katımızda fazlası da vardır.”**

Orada onlara diledikleri, arzu ettikleri, akla hayale gelmedik her şey vardır. Bulutlardan hûriler yağacak onların üzerine. Onlar ora-da sonsuz nîmetler içindedirler... Çünkü onlar orada Allah tarafından ağırılanmaktadırlar. Onlar için orada büyük bir ağırılanma vardır. Allah’ın zâtına layık bir ağırılanma... Onun için orada istedikleri, canlarının çektiği her şey vardır. “Şu da var mı? Bu da var mı acaba?” demeye gerek yoktur. Her şey vardır orada. Orada asla mahrumiyet yoktur. Orada üzüntü verici herhangi bir şey yoktur. Kur’an’ın başka bir yerinde Rabbimiz o mü’minler için “Tuhberûn” ifadesini kullanır. Bu ifade, Allah’ın nîmetlerinin insanın yüzüne, gözüne, gönlüne, benliğine sinmesi anlamına geliyor. Allah’ın nîmetlerinin eseri insanın yüzünde, gözünde ve tüm

benliğinde hissedilecektir. Sevinçleri, memnuniyetleri, yüzlerinde, gözlerinde, hallerinde ve tavırlarında etrafa taşacaktır. Onları görenler her taraflarından bu nîmetlerin sevincinin aktığını hissedecek. Yani cennette Rabbinizin onlar için hazırladığı nîmetlerin eseri her hallerinden görünür biçimde sevindirileceklerdir. İkram olunacaklar... Cennet onlarla özdeş olacak, içlerine dışlarına sinecek ve tüm zerrelerinde etkisini gösterecektir. Cenneti kuşanacak, sevinci giyinecek, hep neşeli, hep canlı olacaklar. Allah'ın rahmeti onları çepeçevre kuşatacak ve Allah'ın nîmetleriyle iç içe olduklarını her an hissedecekler.

Öyleyse ey Müslümanlar, istediğiniz gençlikse, dinçlikse hedefiniz cennet olsun, çünkü orada ihtiyarlamayacaksınız. Eğer istediğiniz ebedîlikse, hedefiniz cennet olsun, çünkü ölümsüzlük oradadır. Eğer hedefiniz güzellere sahip olmaksa hedefiniz, hesabınız cennet olsun. Çünkü aydan, güneşten daha güzeller oradadır. İsteddiğiniz mal, mülk, servet, saltanatsa, bilirsiniz ki mülklerin, saltanatların en büyüğü, ebedî olanı oradadır. Üstelik cennete en son girecek kimsenin mülkü, dünyanın on misli olacak. Tüm bunları bilen, bunlara iman eden insanlar olarak acaba niye cennet hesabına girmiyoruz? Acaba niye cenneti unutup bir hayat yaşıyoruz? Niye hedefimiz cennet değil de dünya? Gerçekten bunu anlamak mümkün değil. İşte cennet böyle. Orada istediğiniz her şey var ve:

“Üstelik daha da artıracacağız,” diyor Rabbiniz. “İsteddiğiniz her şey orada var ve daha da artırması bize ait,” diyor Rabbiniz. Yani sizin nîmet olarak düşünemediğiniz, aklınıza bile getiremediğiniz nîmetler de vardır orada. Sübhanallah! Elhamdülillah! Allahu ekber! Haydi koşalım cennete! Haydi dünya için koşturduğumuzun daha fazlasıyla koşalım cennete... Haydi dünyaya harcadığımız, dünya için harcadığımız enerjilerimizi, gün ve gecelerimizi cennet için harcayalım. Dünya için harcadığımız zamanlarımızı, ekonomik güçlerimizi ge-lin cennet için harcayalım. Gelin aklımızı, fikrimizi, çoluğumuzu-çocuğumuzu cennet için yatırım yapalım. Her şeyimizi cennet için harcayalım. Hedefimiz, hesabımız cennet olsun. İşte cennete koşmak budur. Eğer böyle yapmaz da dünya için koşacak olursak, dünya için plan program yapar, ben dünyacıyım, ben dünyada ölümsüzüm demeye kalkışırsak, unutmayalım ki bizden öncekilerden niceleri helâk olmuştur.

**36. “Ey Muhammed! Bu inkârcılardan önce, kendilerinden daha kuvvetli olan, diyar diyar dolaşan nice nesilleri yok etmişsinizdir. Kurtuluşu varmı?”**

“Ey peygamberim, bu kâfirlerden önce kendilerinden sayıca daha çok, güç, kuvvet, medeniyet, saltanat ve ömür yönünden daha güçlü nice nesilleri helâk ettik ki, onlar diyar diyar gezip dolaşıyorlardı. Onlar sadece kendi ülkelerinde değil dünyanın diğer ülkelerinde de egemendiler. Ülkeler dolaşan, ülkeler fetheden, çok geniş bölgelere egemen olan toplumlardı onlar. Zulümleri

sebebiyle kendilerine Rab-binin azabı geldiği zaman bu güçleri, kuvvetleri, bu medeniyetleri, sal-tanatları kendilerini kurtarabildi mi? Allah'tan, Allah'ın azabından, helâkten, ölümden sığınacak bir yer bulabilmişler mi? Onlar kendilerini Allah'ın azabından kurtaramamışlar da bunlar mı kurtaracaklar? Halbuki onlar boy-pos, güç-kuvvet, uzun ömür yönünden bunlardan daha üstündüler, bunlardan daha zengindiler, ama suçlu olmaları, suç işlemeleri sebebiyle Rabbin onların tamamını helâk etti.

Sizden çok daha güçlü olanlar ölüme çare bulamadılar da siz mi bulacaksınız? Onlar helâk yasasından kurtulamadılar da sizler mi kurtulacaksınız? Onlara dünyada her türlü üstünlük sebepleri vermiştik. Ama onlar günâhlara daldılar. Rablerinin kendilerine gönderdiği hayat programından habersiz bir hayat yaşamaya başladılar. Rable-rinin elçilerine ve o elçilerin Rabblerinden kendilerine getirdiği mesajlara ilgisiz yaşamaya başladılar. Allah'ın âyetleriyle, Allah'ın elçileriyle mücadeleye tutuştular, kitaba ve peygambere rağmen kendi kendilerine hayat programı yapmaya kalkıştılar da, biz onların topunu helâk ediverdik. Kendilerine azabımız geldiği zaman da tüm bu imkânları, güçleri kuvvetleri, boyları, posları, medeniyetleri, ekonomik güçleri onlara hiç bir fayda sağlamadı.

Öyleyse ey Mekkeliler, ey dünyalılar, ey şu anda bu Kur'an'ın muhatapları! Kitabımızda uzun uzun örneklerini sunduğumuz toplumların başlarına gelenlerin sizin de başınıza gelmesinden sakının! Unutmayın ki sizin onlardan farklı hiçbir yanınız, hiçbir ruçhaniyetiniz yoktur. Allah katında sizin onlardan farklı, onlardan üstün hiçbir yanınız yoktur. Bilesiniz ki Allah yasalarında kesinlikle değişme olmaz. Üstelik sizin şu anda yalanladığınız, değer vermediğiniz, ilgilenmediğiniz, sırt döndüğünüz peygamber onlara gönderilenlerden daha kerimdir. Dikkat edin sizin şu andaki durumlarınız onlarınkinden daha kritik, daha tehlikelidir.

**37. “Doğrusu bunda, kalbi olana veya hazır bulunup kulak verene ders vardır.”**

“Bütün bu uyarılarda, bütün bu âyetlerde kalbi olan, kalbi açık olan, kalbini kullanan, vicdan, izan, şuur sahibi, kendinden gafil olmayan, fitrî özelliklerini kaybetmemiş, diri olan ve dinlemeye, kulak vermeye hazır olan, dinlerken gaflet içinde başka şeylerle meşgul olmayan kimseler için ibretler ,” diyor Rabbimiz.

Yani bütün bunları size bir tezkira, bir öğüt, size bir nasihat olsun diye anlatıyoruz. Sizden önceki toplumların helâkini haber veriyoruz ki, bundan öğüt alasınız, ibret alasınız. Bu sizin için bir zikra ol-sun da aklınızda kalsın bu iş... Tezkira, anmadır. Yani aklınıza çakılsın, zihninize kazınsın kalsın, hafızanızdan, belleğinizden hiç çıkmasın diye anlatıyoruz. Sizden öncekilerin düştüğüne

düşmeyesiniz diye anlatıyoruz. Örneğin elektriğin tehlikeli olduğunu elektriği anladığımızdan bu yana farkındayız ve hiç unutmuyoruz değil mi? Hele hele eğer gözümüzün önünde birilerinin elektrikle oynarken bir gaflet sonucu, bir dikkatsizlik sonucu yanıp kömür olduğunu görmüşsek, bunu hiç unutmayız değil mi? Bizim için bir ibret, bir ders, bir tezkira olmuştur artık o.

İşte tezkira budur. İşte İslam'ın bizden istediği tezkira budur. Yani öğrenmişsek, tehlike boyutunu aşacak hiçbir harekette bulunmayacağız demektir. O kadar dikkat edeceğiz ki, bu örneğin dışına çıkmadan kendimize program çizeceğiz.

Ama tabi bunu ancak kalbi olanlar, kulak verenler anlayacaktır. Kulakları olduğu halde duymayanlar, kulaklarını hakkı duymada, Allah'ın âyetlerini duyup dinlemede, etraflarında kendilerini uyaran yığınlarca âyetlerin uyarılarına kulak vermede kullanmayanlar, kulaklarını kendi lehlerinde sonuçlar doğuracak uyarıcıları duymayanlar, ya da duydukları halde duymazdan gelenler, hiç duymamış gibi bir tavır takınanlar tüm bu âyetlerden hiçbir şey anlamayacaklardır.

**38. “Andolsun ki, gökleri, yeri ve ikisinin arasında bulunanları altı günde yarattık ve Biz bir yorgunluk da duymadık.”**

Gökleri, yeri ve ikisi arasında olanları Rabbimiz altı günde yarattığını ve bunları yaratırken de kendisinin asla bir yorgunluk duymadığını anlatıyor.

Kitabımızın başka yerlerinde de bu “altı gün” ifadesi kullanılır. Yaratılış günü dediğimiz altı günü konu edinen bu âyet, müteşabih bir âyettir. Bu tür âyetleri fazla derinleştirmeden bütünlüğü içinde anlamak ve kabul etmek zorundayız. Çünkü Rabbimiz ben böyle dedim mi, hemen kabul edin, benim dediğim gibi inanın buyuruyor. Bunu, bu altı günü araştırın, ne olduğunu, ne olmadığını bulun, bilin, anlayın demiyor Rabbimiz. Gökleri, yeri ve ikisi arasındakilerin tümünü altı günde yaratan, buna güç yetiren Rabbinizin sizin üzerinizdeki hakî-miyetini anlayın diyor.

Gökleri ve yeri yaratan Allah'tır. Tüm mevcudatı var eden O'-dur. Yaratış O'nu asla yormamış, O'na asla zor gelmemiştir. Yani Ya-hudi ve Hristiyanların dedikleri gibi bu kâinatı zar zor yaratmış, yorulmuş, sonra da dinlenmeye çekilmiş değildir. Her an yaratışına ve yaratıklarına hükmetmeye devam etmektedir.

Aristo'nun ve Aristo yolunun yolcuları demokratik kafaların dedikleri gibi dünyayı yaratmış sonra da ne haliniz varsa görün, nasıl is-terseniz öylece

yaşayın, ben dünyayla ilgilenmiyorum diyerek köşesine çekilmiş, dünya işini bize bırakmış değildir. Hayata karışan, hayata hükmedendir Allah. Tüm kâinatta hükmü geçendir Allah.

Çünkü yaratılış bitmemiştir. “Kün” emriyle her an yaratılış devam etmektedir. Şu anda yaratılanlar Allah tarafından yaratılmakta, tüm eylemlerimiz O’nun tarafından yaratılmaktadır.

**39-40. “Ey Muhammed! Söylediklerine sabret; Rab-bini, güneşin doğmasından önce ve batışından önce överek tesbih et. Geceleyin ve secdelerin ardında O’nu tesbih et.”**

“Kesinlikle dinleme onları. Sen sabret. Sen dayan ve diren. Sen yoluna devam et. Sen onlar için kulluk programını bozma. Sen sakın kulluğundan vazgeçme peygamberim...” Âyet bir taraftan Ra-sulullah Efendimizi teselli ederken, diğer taraftan da kâfirler için büyük bir tehdit oluşturuyor.

Gerek Yahudilerin, “dünyayı yarattıktan sonra Allah dinlenmeye çekilmiştir” şeklindeki sözleri, gerek demokratik kafalıların “Allah hayata karışmaz” şeklindeki iddiaları, gerekse müşriklerin “öldükten sonra tekrar diriliş yoktur” şeklindeki zırvalarına karşı, Rabbimiz, Ra-sulullah Efendimizin sabretmesini emrediyor.

“Sen sabret, unutma ki sen bizim gözetimimizdesin, güvendesin, emniyettesin. Sen Rabbinin yolunda olduğun sürece hiç kimse sana bir zarar veremeyecek. Sen güneşin doğmasından önce, güneşin batışından sonra Rabbinin överek, hamd ile O’nu tesbih et.” Buradaki tesbih beş vakit namazdır. Kur’an-ı Kerîm’de her bir zorlanma anında Rasulullah Efendimize namaz tavsiye edildiğini görüyoruz. Namazla güç kaynağıyla irtibata geçilecek ve alaylamalara, zulümlere dayanma gücü kazanılacak. Bu tebliğcinin her an muhtaç olduğu bir emirdir.

İşin gücün Rabbinin hamd ile tesbih etmek olsun. Yani tüm ha-yatın hamd ve tesbih olsun. Tüm hayatında Rabbinin kitabında kendisini tanıttığı gibi tanımak, inanmak, kabul etmek, gece gündüz O’nu övmek, O’na hamd etmek, O’nu gündemde tutmak hedefin olsun. Gece-gündüz işin bu olacak. Namazda, kıyamda, secde, oruçta, hacda, savaşta, barışta, evde, sokakta, her zaman ve zeminde Rab-bini yüceltmek, yüceliği Rabbine vermek, O’nun için bir hayat yaşamak olacak.

Geceleyin ve secdelerin ardından tesbih de, namazlardan sonraki zikirlerdir. Namazların ardından sübhanallah, elhamdülillah, Al-lahu ekber şeklindeki tesbihler, zikirler veya farz namazların arkasından kılınan nafilelerdir.

**41-42. “Bir çağrıcının yakın bir yerden çağıracağı güne kulak ver. O gün çılgılığı gerçekten duyarlar; işte o, kabirden çıkış günüdür.”**

Münadinin, çağrıcının yakın bir yerden çağıracağı güne kulak ver. O gün, kıyâmet günü İsrâfil’in çağrısı çok yakın bir yerden duyulacaktır. “Ey çürümüş kemikler! Ey dağılmış bedenler! Ey toz-toprak olmuş hücreler! Ey çürüyüp gitmiş saçlar! Ey insanlar! Haydi toplanın! Haydi kalkın ve hesap-kitap için Rabbinizin huzurunda toplanın!” denilecek. Bu, yaratılıştaki “Kün” emrine benzer.

Münadinin bu sesi yeryüzünün her bölgesinden aynı tonda, aynı netlikte işitilecektir. İnsan yeryüzünün neresinde ölmüş olursa olsun, yeryüzünün hangi bölgesine gömülmüş olursa olsun çok yakından bu sesi duyacaktır. Çünkü artık zaman ve mekan da değişmiştir. Zaman ve mekan yasasını koyan Allah elbette onları değiştirme gücüne sahiptir. Dünyada Allah’ın bu çağrısına kulak vermeyen, Kur’an’ın, peygamberin ve bunca âyetlerin çağrısını duymak istemeyenler yarın reddettikleri bu dâveti zorunlu olarak duyacaklar. İşte bu, insanların kabirlerinden çıkış günüdür.

**43. “Doğrusu Biz diriltiriz, Biz öldürürüz, dönüş Bizedir.”**

Öldüren de Allah’tır, dirilten de. Hayat da, ölüm de Allah’a aittir. Hayatı veren de, alan da Allah’tır. Öldüren de, dirilten de Allah’tır. Hayatın sahibi de, ölümün sahibi de O’dur. Diriltmeye de, öldürmeye de gücü yeten O’dur. Herhangi bir şeyin yaratılmasını, ya da öldürülmesini istediğinde Allah kesinlikle güçlük, zorluk ve meşakkat çekmez. O’na muhalefet edilmez, karşı durulmaz. Ne dilerse mutlaka gerçekleşir. Ölmüş bir toprağın yeniden hayat bulması, dirilmesi veya bir mevsim yapraklarını dökmüş, dalları kurumuş bir ağacın bir mevsim sonra her tarafından hayat fışkırdığı gibi, ölümünüzden sonra sizi tekrar diriltmeye güç yetirendir. Allah için herhangi bir şeyin yaratılması, “ol” emrine bağlıdır. Arkasından bir de bakarsın ki o oluvermiştir.

Hepinizin dönüşü Allah’adır. Ölümünüzden sonra dirilip hesap vermek, yaşadığınız bu hayatın faturasını ödemek üzere Rabbi-nizin huzuruna gideceksiniz.

**44. “O gün, yer yarılr onlar çabucak ayrılır; bu, Bize göre kolay bir toplanmadır.”**

O gün yer yarılr ve insanlar o yarıklardan fırlayıp dışarıya çıkarlar. Allah’ın münadisinin dâvetini duyar duymaz hemen çabucak kabirlerinden çıkarlar. Bu Allah’a hiç de zor değildir. Allah için kolay bir toplanmadır.



**45. “Onların dediklerini Biz daha iyi biliriz. Ey Muhammed! Sen onların üzerinde bir zorba değilsin; söz verdiğim günden korkanlara Kur’an’la öğüt ver.”**

“Öyleyse ey peygamberim, onların dediklerini biz daha iyi biliriz. Sen onların üzerine bir zorlayıcı değilsin.” Rabbimiz bu son âyetiyle peygamberimize teselli veriyor. “Peygamberim, sen onların lakırdılarına kulak verme, önem verme, ciddiye alma. Biz onların gerek senin hakkında, gerek Bizim hakkımızda, bizim kendilerine verdiğimiz bu haberlerimiz hakkında onların söylediklerinin tamamını işitiyoruz. Onlara gereken cezayı vermek bize aittir. Bizim ilmimiz onları kuşatmıştır. Sen onları imana, hidâyete zorlayacak, zorla onları mü’min ya-pacak değilsin. Sen söz verdiğim kıyâmet gününden korkanları, kıyâmetin hesabını gündemde tutanları, hesaba çekilecekleri gün konusunda titiz davrananları Kur’an’la uyar. Onlara kitabın âyetlerini duyurmaya devam et. Biz de buna devam edeceğiz...”

Bu sûreyi de burada bitirelim inşallah. Sübhanekallahümme ve bihamdik, eşhedü en lâ ilâhe illâ ente, estağfiruke ve etûbü ileyk.